

EDITORIAL

En defensa del Moianès

La reivindicació de la comarca del Moianès ve de lluny. Ja va ser tema de debat en la divisió comarcal republicana, en la primera meitat del segle XX. Entre els mapes comarcals que la ponència va elaborar, el Moianès hi apareixia ara i adés.

Amb la recuperació democràtica el tema es va revifar i capçaleres com el *Truc* van esperonar la consciència comarcal. Uns quants alcaldes i persones hi van creure i la van defensar. La creació del Consorci del Moianès l'any 1997 va ser un pas decisiu en aquest procés. L'any 2001, una comissió encarregada pel Parlament i presidida per Miquel Roca va fer un informe sobre la revisió del model d'organització territorial de Catalunya que proposava crear, entre altres, la comarca del Moianès. Aquell informe, que apostava per suprimir els municipis més petits i mancomunar serveis, va generar molta controvèrsia i mai no es va aplicar. És bo recordar-ho ara, que s'està legislant de pressa i corrents sobre aquest tema, com podeu llegir a l'interior de LA TOSCA.

El Moianès existeix. És avui una realitat en molts àmbits: és una unitat de paisatge en el Catàleg de Paisatge de Catalunya, és un conjunt de serveis mancomunats pel Consorci, és una *marca* associada a una indústria agroalimentària el valor de la qual s'incrementa amb força,

de forma paral·lela al seu desenvolupament econòmic. És una destinació turística, que ha sabut posicionar-se amb trets distintius, com un territori *serè* en un paisatge agroforestal. Podem copsar també els serveis comarcals en infraestructures com la Biblioteca de Moià, amb usuaris de molts municipis, el CAP, els bombers, etc.

El Moianès es troba en una cruïlla. No es tracta de triar entre un somni o una il·lusió que es pot compartir en major o menor grau. És qüestió de fer ben patent la utilitat d'una eina com el Consorci del Moianès, que ha contribuït a fer possible la marca del Moianès i n'ha impulsat els teixits empresarial. Al Moianès, la taxa de desocupació és del 12%, la meitat que la mitjana de Catalunya. El Consorci és un instrument que ens ajuda a avançar en les dificultats presents, un mecanisme per a aportar recursos econòmics i valor afegit en el moment en què fan més falta. Reivindicar el Moianès és avui defensar el que s'ha aconseguit amb l'esforç de moltes persones. Les lleis que estan a punt d'aprovar-se podrien esguerrar una feina consolidada. Malament rai si ens perdéssim ara en discussions com quina és la capital del Moianès. El principal capital de la comarca, els moianesencs, no podem renunciar a culminar un camí que està al nostre abast, però vorejat d'amenaques.

ÍNDEX

Editorial	3
Vida municipal	5
Ajuntament de Moià: dels desafiaments econòmics als reptes judicials. <i>J. Font</i>	5
MoiàFutur pagarà en deu anys el deute... <i>E. Vilardell</i>	7
C.E. Moià, una llum al final del túnel. <i>A. Lozano</i>	8
Part afectada, sí; acusació, no. <i>Aramoià</i>	9
ADMM informa	9
Som el que som, i prou. <i>V.H. Marcet</i>	11
Actes i esdeveniments	13
Jornada sobre el tenor Viñas. <i>M.À. Petit</i>	13
De nou, una rosa ha esclatat. <i>E. Permanyer</i>	14
L'orgue de Moià. <i>A. Cantó</i>	15
Es clou una etapa a la Biblioteca de Moià. <i>J. Font</i>	16
Montse Serra, una bibliotecària exemplar. <i>C. Fenoll</i>	20
Les entitats informen	21
Biblioteca de Moià	21
Museu de Moià / Llistes d'espera de l'Hospital	22
La Taula	23
Club de Golf Montbrú-Moià	24
Moianès	25
El Moianès, amenaces i oportunitats. <i>J. Font</i>	25
Notes terçolenques. <i>R. Puig</i>	28
<i>Moianès més</i> , Jornada de Portes Obertes al Moianès	29
Perfils	30
Aida Mauri: «Per a mi, pintar és un vici.» <i>E. Vilardell</i>	30
El Bages premia Carles Illa. <i>J. Clarà</i>	33
Miscel·lània	34
Vida i mort. <i>N. Solà</i>	34
Celebracions	36
Una mica d'història	40
Ricard Iglésias i Assumpta Perer de Planas. <i>J. Roca</i>	40
Publicacions	42
Breus	45
Moviment demogràfic	47
Sopa de lletres	47
Necrològiques	48
Dades meteorològiques	50



Carretera de l'Estanty
(fot. Consorci del Moianès)

LA TOSCA Can Carner. Joies, 11-13 - 08180 Moià · latosca@latosca.cat · www.latosca.cat

Consell de Redacció: Mercè Bigorra, Jaume Clarà, Josep Font, Albert Lozano, Elvira Permanyer, Roser Portet, Josep Ruaix, Elvira Vilardell
Administració: Eduard Gómez

Impressió: Winihard Gràfics, Moià
Disseny de la revista: Soldevila. Disseny i Comunicació
DL B-4501-1983 — ISSN 2014-5160, 2014-5179 (versió digital) — 8 números l'any. Preu de l'exemplar: 4'5 euros

LA TOSCA és membre
de l'Associació Catalana
de la Premsa Comarcal

Edita: ASSOCIACIÓ CULTURAL
MODILIANUM

Amb el suport de  Generalitat de Catalunya
Departament
de la Presidència

VIDA MUNICIPAL

Ajuntament de Moià: dels desafiaments econòmics als reptes judicials

Josep Font

El dimecres 13 de novembre va celebrar-se un ple extraordinari i urgent en el qual van plantejar-se temes menys circumstancials del que la naturalesa de la convocatòria donava a entendre. Els principals punts de l'ordre del dia tenien a veure amb la justícia. Com l'alcalde havia avançat a LA TOSCA i en la darrera sessió pública a Les Faixes, «entrem en la segona època de la legislatura, la judicial».

Tribunal de Cuentas: Moià no es persona com a part acusatòria

Com vam informar a bastament a LA TOSCA del passat mes d'abril, la *providència* que havia elaborat la Sindicatura de Comptes es va traslladar al Tribunal de Cuentas, l'òrgan que dirimirà responsabilitats sobre la gestió econòmica d'alguns expedients i decidirà si cal rescabalar l'ajuntament. Moià, dèiem, *queda a les mans de Madrid i la fiscal donarà audiència a les parts afectades*.

Mig any després veiem materialitzar-se, doncs, un pas més en aquest procés. La fiscal va demanar a l'ajuntament que es personés com a part acusatòria. El ple extraordinari i urgent posava a consideració i votació una moció d'Aramoià que declinava aquest dret (un deure, en opinió del grup d'Entesa).

L'alcalde va argumentar que una cosa és posicionar-se com a part afectada i una altra de diferent com a part acusatòria, que «no podem acusar ningú perquè és molt greu i molt fort», que havia parlat en dues ocasions amb la fiscal, que en la primera conversa «la fiscal no entenia que no ens personéssim com a acusació particular». No s'entén, va dir, si estàs lluny, ja que «som una comunitat petita i no sabem què pot ser delictu, és molt complex». «Som un poble petit, tots sabem qui som». «No posem més llenya al foc», va reblar, fent esment dels embargaments de béns de les persones afectades en aquest cas. Va concloure la primera intervenció proposant confiar en el Ministeri Fiscal.



Votació durant el ple del 13 de novembre (fot. J. Font)

El grup de Convergència i Unió va explicar que la proposta presentada «ens suposa molts dubtes». I que, tenint en compte que tenien companys afectats per aquest cas, optaven per abstenir-se en la moció que es volia aprovar.

Entesa, fent referència a un informe intern de l'ajuntament, va distanciar-se de la moció afirmant que presentar-se com a part acusatòria «és un deure que tenim, i no pas una facultat potestativa, diuen els mateixos tècnics de l'ajuntament». «No hi ha dubte que ens hem de posicionar com a part acusadora».

Entesa havia elaborat un document demanant a la fiscal que, del conjunt de temes que integren l'expedient, se'n destriessin tres. Són els que fan referència a la gespa del camp de futbol, als vestidors i a l'adjudicació del CAP i el pàrquing. El motiu d'aquestes consideracions és que ni la secretaria de l'ajuntament ni l'advocat de MoiàFutur no havien advertit els regidors de la possible il·legalitat del que estaven aprovant.

L'alcalde, en el torn de paraula posterior, va fer notar que si s'acceptava l'argument d'Entesa, en el sentit que els regidors «van estar mal assessorats», això podria valer per a la totalitat dels altres expedients, també.

L'alcalde va dir que la fiscal, a partir d'ara, té tres opcions: si creu que hi ha presumpte delictes, actuarà d'ofici per rescabalar el perjudici causat. Si no troba indicis, es parerà el procés, i, com a tercera opció, pot discriminar en quins casos hi ha delictes i en quins no. Va considerar que amb la decisió de no personar-se com a part acusatòria s'acomplia el doble mandat de «vetllar per la pau social i pels interessos econòmics». «No hem de posar més benzina al foc», va reiterar; «nosaltres no ens veiem amb cor de posar-nos-hi, tenim massa complicitats entre els uns i els altres», van ser raons que es van afegir per a posar a votació la moció, que

es va aprovar amb els sis vots favorables d'Aramoià, quatre en contra d'Entesa i les dues abstencions de Convergència i Unió.

Convenis urbanístics de La Granja: una nul·litat que ja veurem si queda en no-res

El ple va declarar nuls dos convenis l'origen dels quals arrenca l'abril de 1982, en l'època de l'alcaldia de Sebastià Ubasart. (Fa basarda constatar el temps transcorregut: feia un any del cop d'Estat del 23F, no formàvem part de la Unió Europea, de l'euro no se'n coneixia ni el nom i no existia ni internet ni els telèfons mòbils.)

Aquest conveni, signat per Antoni Estevedeordal Carrera, va passar de pare a fill i d'alcalde a alcalde i es va actualitzar en temps de Josep Montràs, els anys 2001 i 2005.

Fa referència a la requalificació urbanística, la urbanització i la cessió de peces d'un conjunt de parcel·les ubicades davant de la indústria Guissona, a l'altra banda de la carretera anant cap a Vic, a partir de la rotonda.

No disposem en aquest número de LA TOSCA de l'espai requerit per a detallar aquest cas, prou complex i que explicarem en pròxims números. És oportú, en qualsevol cas, avançar que el que va desencadenar el procés de nul·litat va ser la reclamació d'una indemnització a l'ajuntament per incompliment dels pactes del contracte, que no altra cosa és un conveni. L'estimació de l'ajuntament és que, si al demandant se li atorgava la demanda, això hauria pogut suposar 1.200.000 euros de cost per a les arques municipals.

L'ajuntament ha basat la declaració de nul·litat en un dictamen de la Comissió Jurídico-Assessora de la Generalitat.

MoiàFutur pagarà en deu anys el deute als creditors

Elvira Vilardell

La Junta de Creditors de MoiàFutur va donar el vist-i-plau al conveni proposat per l'Ajuntament de Moià, segons el qual els deutes ordinaris de la societat municipal, que ascendeixen a gairebé 2,8 milions d'euros, es pagaran de manera progressiva —per terminis compresos entre el 2014 i el 2023— i asimètrica —la major part del pagament es concentrarà en els últims sis anys—. El conveni va ser aprovat en el ple municipal del passat 24 d'octubre amb vuit vots a favor (Aramoià i CiU) i cinc abstencions (Entesa).

Així, doncs, amb aquesta nova proposta queda anul·lada la sol·licitud de concurs de creditors que MoiàFutur havia presentat el febrer passat al Jutjat Mercantil número 7 de Barcelona. Aquesta decisió suposa que la societat municipal pot conservar el seu patrimoni —el pàrquing de la plaça del CAP i l'antiga caserna de la Guàrdia Civil (que encara no s'ha pagat del tot al Ministerio del Interior)—, valorat en 5,8 milions d'euros, i explotar-lo en el futur.

En el cas que la societat municipal s'hagués liquidat, el creditor preferent, Catalunya Caixa, s'hauria quedat el pàrquing, i l'ajuntament no hauria pogut recuperar els 3 milions, aproximadament, que MoiàFutur li deu arran de l'import que el consistori va assumir pel deute amb l'empresa Garrofé Roca, la constructora del CAP. Ara bé, perquè l'operació que ha realitzat l'ajuntament sigui favorable, és a dir, apostar pel conveni en comptes de fer-ho pel concurs de creditors, cal que els beneficis que es treguin del patrimoni de MoiàFutur superin els 2,8 milions d'euros, que és la xifra, com s'ha dit, que el consistori pagarà als creditors.

Cal esmentar que les operacions dutes a terme per la societat municipal estan sent indagades des del 2010 pel Tribunal de Cuentas, juntament amb altres possibles irregularitats que es podrien haver comès des del consistori. A més, MoiàFutur també té obert un procés judicial arran de la denúncia que l'Associació d'Afectats pel Deute de Moià (AADM) va presentar contra l'empresa el passat 2012.



El pàrquing del CAP en construcció, l'any 2008 (fot. J. Clarà)

C.E. Moià, una llum al final del túnel

Albert Lozano

La situació del Club Esportiu Moià respecte a les investigacions de la Sindicatura de Comptes per presumptes irregularitats en la gestió del finançament de la gespa del camp de futbol i la remodelació dels vestidors de la piscina continua sense canvis significatius. L'ajuntament no fa front als pagaments degut al procés instructiu de la Sindicatura de Comptes i són ja deu les mensualitats que s'acumulen als interessos de demora. La junta provisional actual, encapçalada per Joan Clarà, Salvador Anfruns, Isidre José i Jordi Coberta, veu com el procés es pot eternitzar. Potser la millor notícia és que els bancs no es mouen. Preguem perquè no arribin ordres des de la llunyanyia del territori, és a dir, que un responsable de Madrid, per exemple, manés embargar les quotes dels socis.

Respecte als pagaments de les quotes, des de l'entorn de la junta provisional creuen que l'ajuntament podria haver fet alguna cosa més. Almenys, fer front a les quotes de l'any 2013 (que ja estaven pressupostades). L'ajuntament argumenta que no pot pagar les quotes degut al procés instructiu, ja que caurien en il·legalitat, com ara prevaricació. Però des del club no entenen la decisió del consistori de deixar de pagar les quotes des del minut u.

L'única novetat positiva en tot plegat són les negociacions que mantenen el bisbat de Vic i l'ajuntament i parts afectades per cedir els terrenys del club a l'ajuntament a canvi d'una remodelació del pla urbanístic. El canvi de propietat dels terrenys dotaria el club i el consistori d'uns nous actius, d'un nou horitzó, per a afrontar el problema del deute de la gespa.

Mentrestant, es va acordar darrerament en un ple anul·lar els plans que van



Entrada antiga de les instal·lacions del C.E. Moià (fot. J. Font)

aprovar els crèdits per a finançar la gespa i els vestidors. Però la realitat és que els regidors afectats continuen imputats.

El C.E. Moià podria haver tancat aquest estiu (i en l'actualitat) si no hagués estat per la voluntat d'unes persones de capejar el temporal i mantenir el servei social que proporciona el club, sobretot pel que fa al futbol. El futbol amateur, com a esport, és un element indispensable per a la integració, socialització i autorealització dels nens i joves: fan amics, aprenen la nostra llengua i en edats adolescents cal remarcar la importància de la motivació de fer esport en l'educació.

Part afectada, sí; acusació, no

Aramoià

El dimecres dia 13 de novembre es va aprovar en el ple municipal extraordinari, amb sis vots a favor (Aramoià), dues absències (CiU) i quatre en contra (Entesa per Moià), la proposta presentada per Aramoià sobre la posició a adoptar en el cas del Tribunal de Cuentas.

Recordem que el Tribunal de Cuentas va obrir un procés per presumpte delictes comptables, imputant vint-i-tres persones per diversos fets ocorreguts entre els anys 2005 i 2009. Aquests imputats ja han hagut de fer front a un aval per un valor de més de 4 milions d'euros, que servien per a rescabalar els possibles perjudicis econòmics soferts en les arques municipals.

Amb la proposta aprovada, l'Ajuntament de Moià es persona com a part afectada, sabent que el fiscal actuarà d'ofici com a part acusatòria. Amb aquesta posició complim amb el nostre programa

electoral, on vam dir que posaríem en coneixement de les autoritats pertinents totes les anomalies detectades, perquè fossin jutjades per les persones competents.

Considerem que el sistema judicial ja compta amb els mecanismes necessaris per a depurar responsabilitats. La separació de poders estableix la independència del poder executiu i legislatiu del judicial, i aquesta és la base de la democràcia. Per tant, l'Ajuntament de Moià col·laborarà estretament aportant proves com ha fet fins ara, però no exercirà d'acusació directament en existir òrgans públics a tal efecte.

La fiscalia del Tribunal de Cuentas, amb la seva preparació tècnica i la seva imparcialitat, en quant encarregat de vetllar pels interessos generals, ofereix prou garanties per a obtenir, si escau, el rescabament pels perjudicis econòmics que el municipi ha sofert.

MoiàDeute informa

Acabem de passar un mes mogudet. Durant les darreres setmanes hem afegit força informació al nostre blog (moiadete.blogspot.com). Hem publicat els resultats d'uns estudis que hem fet. En el primer, intentem identificar els agents generadors del deute de Moià i, en el segon, presentem un exhaustiu esquema i cronograma, molt útil per a fer-nos una idea de tot el que ha passat a Moià els darrers sis anys relacionat amb el deute, i les accions fetes per intentar aturar-lo i identificar-ne les causes.

D'altra banda, encara que potser ha passat inadvertit per la poca difusió que se n'ha fet, recentment s'han celebrat dos

plans municipals que han tractat temes molt importants.

En el ple ordinari d'octubre es va decidir signar un conveni per a aixecar el concurs de creditors de MoiàFutur. No es liquidarà l'empresa i es donarà un marge de temps per a intentar posar el pàrquing o alguna altra opció en funcionament. Segons la informació del ple, MoiàFutur assumeix pagar 2.700.000 euros en deu anys. Així, mentrestant, reté el patrimoni. Veient la poca informació que es va donar, ens queden oberts molts interrogants i una preocupació. Per això, des de l'ADMM hem enviat una carta a l'ajuntament demanant més informació sobre l'acord final,

quina planificació hi ha, quin sobrecost pot suposar per al poble i, sobretot, volem assegurar-nos que la no liquidació i la inversió necessària per a acabar l'obra no suposi incrementar el deute. De moment, no hem rebut resposta.

També, el 13 de novembre, en un ple extraordinari es va decidir que l'ajuntament no es personaria com a acusació per les irregularitats detectades per la Sindicatura de Comptes en els exercicis 2006 a 2009, en la qual, com a representant del poble, és part afectada.

Entenem que la decisió presa és totalment política, ja que, vistes les postures dels diferents grups del consistori, els mateixos arguments (preservar la pau social al poble) podien ser vàlids tant per als qui han optat per no personar-se com per als qui volien personar-se amb la intenció, alhora, de clarificar les afectacions personals que hi ha per als antics regidors (tots) que van aprovar dues subvencions al C.E. Moià i les obres de MoiàFutur sense ser advertits de la seva possible il·legalitat.

No valorarem políticament aquestes decisions, perquè no és el nostre objectiu. Només volem recordar que, durant la legislatura passada, des de MAP-ERC es van fer reiterades gestions per evitar que el deute continués creixent, les quals no van prosperar, per interessos polítics. Confiem que aquesta vegada tindrem més sort.

En el mateix ple es va aprovar la declaració de nul·litat de dos convenis signats per l'ex-alcalde amb la societat Acteur, SL. L'anul·lació d'aquests convenis arriba després que la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat hagi emès un dictamen favorable. Aquest dictamen deixa sense base la compensació de 300.000 euros més interessos que Acteur, SL, reclama per l'incompliment d'aquests convenis.

El tema és força complex i no tenim espai aquí per a entrar en detalls, però aviat penjarem la informació al nostre blog sobre aquests acords i les irregularitats que han permès declarar-los nuls. No cal dir que ens alegrem d'aquest fet, ja que convenis com aquests, en els quals l'ajuntament ha de compensar empreses o particulars en cas d'incompliment, eren normals en el passat i un perill per a generar més deute al poble en el futur.

Per últim, ens agradaria que l'equip de govern d'Aramoià es mostrés més valent i compromès a l'hora de denunciar i revisar actuacions municipals passades. Entenem que de temes com aquest, amb clares irregularitats, n'hi ha de totes formes i colors. Si fa un pas valent i compromet en aquesta direcció, ens tindrà al seu costat per al que faci falta. No volem pagar un deute clarament il·legítim sense, com a mínim, lluitar per fer públic tot el que ha passat.

Som el que som, i prou

Víctor H. Marcet

Hom, a vegades, capcot, pensa si val la pena reflexionar sobre la complexitat de la vida i les circumstàncies que l'envolten. No debades la nostra existència, ineludiblement associada al pensament, sol ser efímera i superficial i predisposada —parlo en general— a no perdre ni un sol instant a meditar les experiències d'ahir ni els actes de demà. Massa sovint pensem que tot és factible amb la improvisació per sortir del pas... i *qui dia passa, any empeny*.

Altrament, sovint som llestos per a tot el que ens interessa, que no vol dir que siguem prou intel·ligents per a copsar tot el que ens convé ni quines són les conseqüències de cada moment.

En la meua època juvenil vaig tenir, entre altres, amics i companys molt intel·ligents. Tanmateix, posteriorment he pogut constatar com, en certs aspectes fonamentals, les vides d'alguns d'ells han estat un corol·lari de mediocritat i despropòsits perquè no han sabut aplicar la seva intel·ligència als afers quotidians. Sempre han pensat, prepotentment, que en saber-se intel·ligents ja era suficient per a no equivocar-se. Doncs no. Cal, a més, el sentit comú, que, com és ben sabut, no és el més comú dels sentits. I és que en cap moment no podem oblidar que, en aquest món tots hi tenim assignada una parcel·la i un sostre. I pretendre traspasar aquesta ratlla del terra o sobrepassar l'alçada d'aquest sostre, només ens conduirà o bé a estimbar-nos o a estavellar-nos-hi.

Dit sense eufemismes, estic convençut que aquests mateixos criteris poden ser aplicables a l'esperit col·lectiu d'un poble, que no ha sabut veure quina era la seva parcel·la ni on tenia el seu sostre. No n'hi ha prou amb poder lluir un campanar majestuós i tenir al darrere una llarga his-

tòria, amb títols nobiliaris i alguns prohoms que l'honoren i corroboren. Cal, a més, la perseverança i l'autenticitat del dia a dia segellada amb fets prou assenyalats.

Quants de nosaltres encara sentim el ressò d'aquella frase que es va fer tan popular anys enrere i que deia *Moià és molt Moià!* Doncs, pel que s'ha vist, resulta que (no tots) ens la vàrem creure fins a assumir-la i fer-la nostra. De fet, era nostra, engendrada en el si de la nostra comunitat i ens hi sentíem plenament identificats. Ens resultava tan eloqüent i seductora perquè, sense adonar-nos-en, congratulava, enaltia i magnificava la nostra vanitat primigènica. Una frase més pròpia d'un geni de la publicitat o del màrqueting, però tendenciosament enganyosa i, per damunt de tot, mancada de sentit comú; tant, que no ens deixava ni albirar més enllà del propi nas. Ja n'hi ha prou, doncs, de fitar-nos al mirall per etzibar-nos, sense necessitat de cap altre ajut (entengui's en sentit metafòric) allò de *alaba't ruc, que a la fira et duc*: Els moianesos som el que som i Moià és Moià, i prou!

Aquí podria raure —i ho dic en condicional— una part del rerefons per tot el que li ha passat a la nostra vila aquests darrers temps i que, traduït a un llenguatge col·loquialment simplificat, podríem dir que no es va adonar, per manca de sentit comú col·lectiu, és clar, que *teníem el paladar de ric però la butxaca de pobre*. I per posar tan sols un exemple, diria que ens van fer creure (no dubto que de bona fe) que la capitalitat d'una comarca era aquí mateix, a la cantonada, i que només era qüestió d'empolainar-se bé, costés el que costés.

Sé que el que dic cou i és de mal pair (i qui sap si, per a alguns, fins i tot imperdonable), però, si vull ser coherent amb

MOIÀ Avda. Zona Industrial, s/n Tels. 93 830 12 25 93 820 77 77 AVINYÓ Antoni Prat, s/n Tel. 93 838 72 78 SANT QUIRZE SAFAJA Ctra. de Mollet-Moià Km. 25,400		CALEFACCIONS - INDÚSTRIES AGRÍCOLA - AUTOMOCIÓ  SERVEI A DOMICILI TELS. COMANDES : 93 830 12 25 - 93 820 77 77
--	---	--

ACTES I ESDEVENIMENTS

Jornada sobre el tenor Viñas

Maria Àngels Petit i Mendizàbal

El dissabte 19 d'octubre va tenir lloc la Jornada d'Estudi que cada any programa l'Associació Cultural Modilium i que enguany ha estat dedicada a la figura de Francesc Viñas. Aquesta diada fou el digne colofó de les exposicions que Modilium i Joventuts Musicals de Moià han presentat aquest estiu i tardor.

Feren la presentació de la Jornada Elvira Permanyer, en nom de Modilium, i Nona Arola, per part de Joventuts Musicals. També hi intervingueren Albert Bardolet, director de l'Àrea de Música de l'Institut Català de les Indústries Culturals, i l'alcalde de Moià, Dionís Guiteras.

La primera ponència, distesa i molt entretinguda, va permetre situar la figura de Viñas dins el panorama musical del seu temps i glossar la singularitat del personatge; fou pronunciada pel catedràtic d'Història de la Música de la Universitat de Barcelona (UB) Xosé Aviñoa. Seguí el professor de la Universitat Autònoma de Barcelona Francesc Cortès, amb una intervenció centrada en la relació entre el tenor i el compositor tortosí Felip Pedrell. Aquesta primera part es va cloure amb la ponència de l'historiador moianès Jaume Clarà, que canvià de registre i oferí una anàlisi de les «cròniques romanes» de Viñas, és a dir, de la seva activitat com a periodista d'opinió i corresponsal des de Roma. Clarà proporcionà dades sobre aspectes poc coneguts de Viñas, un cantant amb opinions polítiques i socials que no s'amagava de defensar públicament.

Les activitats del matí es van cloure amb la visita comentada a l'exposició *Francesc Viñas (1863-1933), el tenor moianès universal*.

Després d'un dinar al pati de Can Carner, recomençà l'activitat científica amb una taula rodona moderada per Nona Aro-



Taula rodona (fot. J. Font)

la i Miquel Lerín, gestor musical i besnét de Viñas. Van formar part de la taula Roger Aliet, professor de la UB i especialista en òpera, Maria Infesta, de l'Associació Wagneriana, i Jordi Maluquer, escriptor i crític musical. La discussió va transcórrer per camins relacionats amb el wagnerisme, la seva importància a Barcelona i el fet que els temps de Viñas iniciaren l'afició a Catalunya pel compositor alemany; a partir d'aquí es discutí respecte de la importància de la lletra en les òperes de Wagner, una lletra que ell mateix escrivia, i sobre el fet de les traduccions *versus* les versions originals en les òperes.

Closa la taula rodona, Ramon Tarter féu un guiatge pels indrets de Moià amb remembrances del tenor: el carrer de Richard Wagner, els jardins de casa seva, el monument a Rafel Casanova que ell va promoure, l'edifici del Sant Graal del carrer de la Cendra, avui de Francesc Viñas, i el monument que aquest té al parc.

La Jornada va acabar amb un concert de la mezzosoprano Eulàlia Fantova acompanyada al piano per Lluís Vidal.

mi mateix i amb el que penso, no tinc cap més remei que dir-ho, amb tota l'honestat, tant si està ben vist com mal vist: algú ha de parlar sense embuts anomenant les coses pel seu nom. Crec que ens cal una bona cura d'humilitat col·lectiva i una senyora purga a base de bones cullerades d'oli de ricí, tal com antigament ens feien les nostres àvies. I si estic equivocant, si us plau, que algú em corregeixi.

Algú del poble —molt capacitat— m'ha dit en alguna ocasió: «Fas malament parlant (escrivint) del passat recent.» Ignoro si m'ho deia, només, per boca seva o també per la d'altres. Doncs, em sap greu pels amics, coneguts o saludats, que no els agrada que parli d'aquest passat; alguns per inconscients o despreocupats, d'altres per no ferir susceptibilitats pròpies o alienes, i els més per no posar el dit a la nostra nafra de moianesos humiliats i amb l'orgull greument ferit. La nostra actual situació com a poble és un fet dolorós però inqüestionable i per a superar-lo el que cal —a més de rascar-nos a bastament la butxaca— és afrontar-lo de cara, amb altitud de mires i sense banals hipocresies encobridores.

Finalment, permeteu que modestament em pregunti: algú perdrà ni que sigui un minut a meditar sobre el que ha escrit aquest que no és ningú? ¿O, simplement, tot quedarà dissolt en una malsana indiferència? ¿O, tanmateix, preferim desentendre'ns de tot, fer l'orni i viure feliços, d'esquena a la realitat i sense baixar de la figuera? ¿O, cosa encara pitjor, que, aclocats a la gatzoneta, debades molts pretenguin romandre fonedissos en la foscuria però a l'aguait, a l'espera que s'esbandeixi el xivarri, per finalment poder eixir aparentment orfes de tota culpa? Perquè, si talment fos així, qui sap, vet aquí, si podríem explicar-nos, millor encara, algunes de les coses que ens han passat i, sobretot, per què han passat.

Com hi ha món!



Moià (fot. C.I.C. - Moià)

De nou, una rosa ha esclatat

Elvira Permanyer i Sert

Sí, *Una rosa ha esclatat*. Aprofito el títol de la peça de Johannes Brahms (1833-1897), tocada per l'organista de fama internacional Montserrat Torrent el diumenge 20 d'octubre a l'església parroquial, per manifestar la satisfacció i el goig d'escoltar de nou l'orgue de Moià després de molts anys d'estar en silenci i oblidat a dalt el cor.

Gràcies a les ganes i a l'esforç (físic i monetari) d'alguns moianesos, això ha estat possible (Joan Pedrals, rellotger d'ofici acostumat a tocar peces petites, Alfred Garcia, Carles Illa, Joan Coll, Antoni Pla i el rector de la parròquia, Mn. Jaume Soler). La feina voluntària de més d'un any finalment veia la llum, millor dit, feia sentir la seva veu, fruit de l'assessorament de l'organista de la catedral de Santiago de Compostel·la, Joaquín Barreiro, de l'organista Valentí Miserachs i de la mateixa Montserrat Torrent, entre altres.

L'orgue de Moià fou encarregat per Mn. Lluís Daví, per substituir el que fou destruït durant la guerra civil, i construït per Joan Rogent i Gabriel Blancafort (1929-2001) al taller de la que fou *Fàbrica de Organos de Ntra. Señora de Montserrat*, a Collbató, empresa fundada l'any 1926 per Silvio Puggina († 1940), un orguener italià instal·lat a Catalunya.

El 14 d'agost de 1955 s'inaugurava amb l'organista fra Robert de la Riba, ca-

putxí de la basílica de Pompeia de Barcelona. Des d'aleshores, l'organista oficial fou Mn. Josep Miralpeix. A la seva mort, l'orgue quedà en desús i oblidat.

Les característiques de l'orgue són: funcionament pneumatitubular amb un motor elèctric per a generar aire; dos teclats de 61 tecles cadascun i un pedaler amb 38 tecles; té tres cossos interconnectats i 720 tubs no visibles repartits en els dos armaris laterals i està afinat a *temperament lineal baix*.

El programa que es va interpretar en el concert fou escollit per l'organista per a fer-nos sentir la varietat i diversitat de sons que permet l'orgue restaurat. Començà amb un *Pasacalles* de Joan Cabanilles (1644-1712), seguint una peça anònima del segle XVIII titulada *Diferencias sobre la gayta*, amb la qual vàrem gaudir dels sons de les gaites com si les tinguéssim al davant.

Tot seguit, peces de Bach, Mendelssohn-Bartoldy, la citada de Brahms i finalment la *Tocata i fuga en re menor BWV 565* de Johann S. Bach, una de les peces més conegudes, que va fer les delícies del públic que omplia l'església. Tancà el concert la *Pastorale* de Bartolomeo Franzosini (1768-1853).

Ara sols cal gaudir-ne i esperar la programació estable de concerts d'orgue, tot participant en els circuits ja existents a Catalunya.



Fot. C.I.C. - Moià

L'orgue de Moià

Agustina Cantó

L'orgue de Moià havia estat molts anys abandonat, com mort, sense que una mà piadosa s'apiadés d'aquella joia que dormia en el cor de l'església parroquial. Però recentment un petit grup de voluntaris se'n van apiadar i, sense ser tècnics en la matèria, penetraren en les seves entranyes i, amatents i sense defallir, han fet que aquell instrument abandonat sonés i omplís el temple de melodies esplendoroses.

La neteja i la reparació en general no ha estat una feina fàcil. Centenars de peces han estat polides, passant-hi hores i hores amb la il·lusió que l'aparell tornés a sonar.

Joan Pedrals i Conesa, rellotger de professió, ha destinat moltes hores a l'orgue. Ell prou sap que la precisió és fonamental perquè un rellotge funcioni bé i, així, amb la delicadesa obtinguda treballant amb peces minúscules, ha aconseguit, amb els altres col·laboradors, que el majestuós instrument musical ressonés novament en la mil·lenària església parroquial de Santa Maria.

En Pedrals, des de molts anys, feia de «pollo» (personatge del costumari moianès). Inesperadament el van substituir, i aquell home, que havia passat tants anys pel carrer de la vila animant festes i seguicis, va trobar-se decebut, orfe, desenganyat, sense llàgrimes als ulls, però sí en l'ànima. Però, com que no hi ha mal que per a bé no

vingui, ara ha fet una feina importantíssima. Conservador del rellotge, entre altres, de la catedral de Sant Jaume de Galícia, va posar-se en contacte amb l'organista d'aquella seu i, entre l'ajuda d'aquest organista i la pròpia traça, incrementada per la dels col·laboradors, tots plegats han aconseguit que aquella peça ignorada, vella, inservible tornés a omplir de sons i melodies l'església de Moià, que per les seves dimensions sembla també una catedral.

El temple de Moià és gran, amb un campanar magnífic que s'albira des de la llunyania, però té molts anys, anys que han anat deteriorant l'edifici. Ja s'hi han fet diverses restauracions, més o menys recentment, però encara caldria restaurar la major part de l'interior. Malauradament, la crisi econòmica que patim ho impedeix, ara com ara.

Mentrestant, entrar al temple i sentir que les notes

de l'orgue s'escampen per tots els racons és una cosa meravellosa que ens transporta des d'un món miserable fins al goig de trobar-se quasi al cel. Gràcies, doncs, a en Joan Pedrals i col·laboradors pel seu esforç, pel seu amor, per la seva tenacitat.

La veterana organista Montserrat Torrent va venir a Moià per oferir el concert d'inauguració de la restauració. Va ser un dia inoblidable, en què tots quedàrem rendits davant el prodigiós talent i sensibilitat d'una intèrpret excepcional.



Fot. C.I.C. - Moià

Es clou una etapa a la Biblioteca de Moià

Josep Font

Moià és de les poques poblacions catalanes que van disposar de biblioteca amb anterioritat a la guerra civil. Les primeres van ser impulsades per la Mancomunitat de Catalunya, mentre que la de Moià la va crear la Caixa de Pensions, sota l'impuls de l'Associació Pro-Monument a Francesc Viñas. Es va inaugurar per la Festa Major del 1935 a Cal Cristo, al mateix edifici on encara es troba, i es va mantenir oberta durant pràcticament tota la guerra.

La història de la Biblioteca de Moià és rica, com es pot resseguir en l'article d'Elvira Permanyer publicat el 2010 en el número 43 de la revista Modilium. Aquesta rica crònica ha viscut, aquesta tardor, el final d'una etapa, pel fet que la seva directora, Montserrat Serra, ha canviat de destinació.

La Montserrat Serra ha protagonitzat un dels cicles més intensos i llargs de la biblioteca. S'hi va incorporar l'any 1990, i ha viscut i batallat per les dues ampliacions de l'edifici. La de l'any 1997, quan es va engrandir la planta baixa, i la del 2006, quan es va fer el primer pis. Valorem aquests anys amb la Montse, a la biblioteca, els darrers dies d'octubre, amb una conversa que s'interromp ara i adés per la gent que passa pel seu taulell i es vol acomiadar d'ella.

Vint-i-quatre anys en la direcció d'una biblioteca correspon a tota una generació. Quan vas venir el món no depenia ni d'internet ni dels telèfons mòbils. Què és el que més ha canviat en el món de la biblioteca en aquests anys?

Tot ha canviat molt: *l'equipament*: vaig arribar que la bíblia ocupava el mateix espai que l'any 1935 des de la seva

inauguració...; *els usos*: tradicionalment la biblioteca era un espai de silenci per a la lectura i l'estudi, mentre que ara aquest és un dels molts usos, però n'hi ha molts d'altres, ara les biblioteques són espais amb multiplicitat d'activitats i serveis; *els formats*: vam passar de tenir només paper —llibres i revistes— a tota mena de formats: cd's, dvd's, blu ray's, audiollibres, CD-Rom's, jocs, fins i tot tenim tres e-readers a la vostra disposició; *la imatge*: les biblioteques han passat d'una imatge fosca a una d'oberta, lluminosa, acollidora...; *els processos, la comunicació amb l'usuari*... realment, en aquest camp tot ha canviat molt.

Jo venia de la Biblioteca d'Artés i vaig arribar a Moià a l'inici dels anys noranta, prenent el relleu a Valentí Farràs [actualment Director de CaixaFòrum], que era del cos de suplències de La Caixa. La biblioteca, llavors, pertanyia a la Fundació La Caixa.

Des de la Fundació, les biblioteques ja vam començar a organitzar activitats d'animació a la lectura, amb muntatges de poesia de gran qualitat o amb sessions de contes tant per a petits com per a grans. Venien actors que han estat de renom i acudia molta gent a veure aquests espectacles. Fins que se les va treure de sobre, la Fundació va fer bé la seva feina.

Quan vaig arribar, el catàleg de la biblioteca funcionava encara amb microfites i l'assistència de públic era molt suau. Vaig pensar de seguida que calia dinamitzar-la. Jo crec que la biblioteca ha de ser un lloc acollidor i alhora un lloc de trànsit, un espai molt viu, on circuli molta gent, on passin moltes coses, uns perquè participen en alguna activitat, altres perquè vénen a fer una carregada de llibres, revis-

tes, música, pel·lícules per a tot el mes, a veure una exposició, altres pel wifi, o per trobar un espai de silenci o, al contrari, per trobar-se amb gent a les diferents tertúlies, per comentar les notícies tot llegint els diaris...

El servei de préstec és un dels que he potenciat molt des de sempre (només cal veure el logotip...). Sap greu veure marxar algú sense que s'enamori de res. A la biblioteca, amb el temps hem anat creant una molt bona col·lecció i tenim un fons molt potent, convençuts que tothom hi trobarà alguna cosa interessant per endur-se a casa. A la biblioteca és preferible, a parer meu, que un dia es perdi un document que no pas que estigui molt ben endreçat però que mai no l'hagi consultat ningú.

Sempre he volgut portar els llibres on hi ha la gent: som dels primers pobles de Catalunya que vam començar les bibliopiscines, en els anys noranta. Que a la residència els avis tenen dificultats per a sortir? Doncs portem els llibres allà, com portem revistes i contes al CAP perquè la gent pugui llegir mentre espera torn. Oferim, fins i tot, un servei de préstec domiciliari per a portar material a casa si algú es trenca una cama o té problemes de mobilitat.

Pels indicadors de la biblioteca, sembla clar que els moianesos llegeixen molt, oi?

Amb el temps hem anat fidelitzant un públic molt lector, sobretot de novel·la, lectors que agraeixen que els recomanem i lectors que ens recomanen.... tot hi ajuda: les tertúlies literàries, les trobades amb escriptors com Jaume Cabré, Lluís-Anton Baulenas, Manuel Baixauli, Eduard Marqués, Vicenç Villatoro, Miquel Pailó, Maria Barbal, Gemma Lienas, Pep Coll, Albert Sánchez Piñol, Ramon Erra, Sebastià Alzamora, i tants d'altres que amb el temps han anat passant per aquesta biblioteca.

A la biblioteca s'hi veu molta gent, també d'origen immigrant. És la biblioteca un lloc per a la integració social? Quines funcions tindran les biblioteques amb la digitalització de la cultura?

La biblioteca és un mirall del poble. El concepte d'integració social és del tot inherent al concepte de biblioteca pública. També hi són totes les capes socials. La biblioteca és dels primers llocs on venien els nouvinguts a Moià. Quan s'empadronaven, amb el projecte *Moià t'acull* els



La bibliotecària Montse Serra i un grup d'usuàries (fot. J. Font)

entregaven una carpeta amb diferents serveis i recursos del poble, també doncs els serveis i horaris de la biblioteca explicats en la seva llengua [explica com alguns usuaris de la biblioteca li van traduir els textos a l'ucraïnès i al xinès]. S'entén perquè, a part de ser un espai molt agradable, obert sis dies a la setmana, tots els serveis bàsics són gratuïts: lectura, entreteniment, préstec, wifi, accés als pc's, activitats diverses... A més, s'hi està fresquet a l'estiu i calent a l'hivern... per a alguns la biblioteca és una segona casa. Jo entenc i veig la biblioteca com un espai bàsic per a la integració i la cohesió social.

I sobre el futur...

Suposo que el paper deurà perdre una mica de protagonisme. Però l'important no és el suport sinó la funció. Sempre llegirem en un suport o un altre. Des de la Biblioteca d'Alexandria els suports de lectura han canviat molt. La biblioteca és un espai vital per a despertar la curiositat, per a aprendre, per a ajudar la gent a tenir criteri propi, a pensar. Cal llegir, però no importa el suport; les biblioteques, com sempre, més tard o més d'hora, ens anirem adaptant a les noves situacions.

Els indicadors de gestió de la Biblioteca de Moià són excel·lents, de matrícula d'honor en alguns casos. Això denota un pòsit de feina ben feta, però també facilita l'aplicació de les retallades. Està vinculada la teva decisió d'obrir una nova etapa professional amb el fet de conviure en una època de retallades? On aniràs, ara?

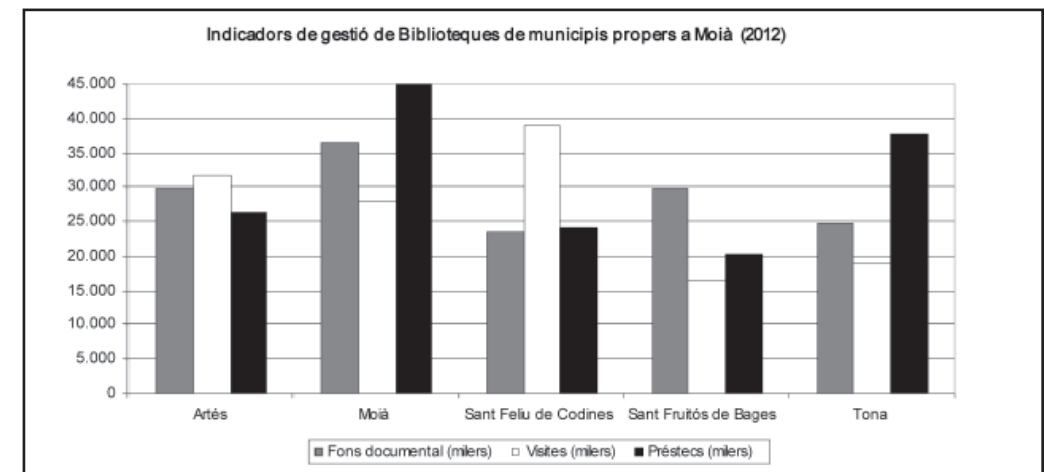
No entenc per què dius que uns bons indicadors faciliten aplicar retallades; justament, si una cosa funciona, millor que no la toquem... A més, des de fa molts anys que a la Biblioteca de Moià estem acostumats a organitzar activitats amb pressupostos molt baixos. De fet, fa temps que moltes de les activitats són a

cost zero per a l'ajuntament, ja que les organitzem gràcies a la complicitat d'una xarxa de col·laboradors, que tenen els usuaris i entitats diverses com a base, que ens col·laboren en les activitats de forma gratuïta. Fa anys em cridava l'atenció el que costaven algunes activitats de la Festa Major, que duraven una hora i mitja, si ho comparava amb el pressupost total de la biblioteca durant tot l'any. No, la meva decisió de buscar un nou lloc de treball no té res a veure amb les retallades. A més, entenc que, a l'època que estem, les retallades en més o menys mesura són a tot arreu. Al revés, a mi m'agrada molt optimitzar i estirar els recursos al màxim, ja que són recursos públics, de tots plegats. Justament hi ha alguns temes, en aquest sentit, que grinyolen i crec que des de l'ajuntament no s'ha gestionat i optimitzat com caldria.

Per altra banda, es tractaria de saber si des de l'ajuntament es creuen o no el projecte de biblioteca. Hi ha molt poca implicació i per a qualsevol petita millora s'ha d'insistir i batallar molt, és esgotador. Per altra banda, aquí ja he engegat moltes iniciatives. Ara, amb més o menys recursos, ja tot rutlla i em fa molta il·lusió emprendre un nou projecte.

La biblioteca a la qual m'incorporo a partir de novembre és la de Navarcles, un equipament molt maco que s'ha inaugurat aquest any. És un projecte engrescador, perquè està tot per muntar i per organitzar.

A més, després d'haver-ne parlat amb l'alcalde, m'ha quedat claríssima la implicació del consistori navarclí amb la cultura i tot el centre cultural de La Creueta: escola de música, auditori, teatre, sales d'assaig, espais per a les entitats... Us convido a venir-me a veure, perquè el projecte es mereix una visita. [L'Alcalde, Llorenç Ferrer, és també col·laborador de la revista *Modilianum* i professor d'Història a la Universitat de Barcelona.]



I la conversa amb la Montserrat Serra, que vol anar-se'n sense fer soroll ni declaracions estridents, continua. Comentem amb ella els indicadors de la biblioteca, que mostren de forma inequívoca una gestió excel·lent i que deuen ser motiu d'orgull per a l'ajuntament.

Hi ha un indicador que no apareix en les estadístiques i que ha impressionat l'autor d'aquestes ratlles: mentre parlàvem, la Montse ha anat atenent molts usuaris que s'han atansat per demanar o tornar llibres, o per dir-li adéu; moianesos, efectivament, d'edats i colors de pell molt diferents. Ella, amb una rialla, els ha saludat a tots pel seu nom, com només saben fer els botiguers més experimentats.

Epíleg, interpretació i indicadors

A les escoles de negocis expliquen que algunes responsabilitats directives no poden exercir-se amb el mateix nivell d'excel·lència durant molts anys, que algunes feines tenen cicles de vida i que, amb el temps, o bé *cremen* o bé les persones s'hi acomoden i deixen de ser innovadores. Vaja, que canviar és necessari, en determinades ocupacions. Desconei-

xem si aquesta consideració és aplicable al cas que ens ocupa.

El regidor de Cultura, amb qui n'hem parlat, interpreta aquest adéu merament com una qüestió econòmica. Especular sobre les motivacions, tanmateix, tampoc no aportaria res al futur de la Biblioteca de Moià, a la qual caldrà donar tot el suport, com a la Montse, a qui desitgem molta sort en la nova etapa a Navarcles.

Les biblioteques són els únics equipaments culturals que compten amb un quadre de comandament consensuat. Fa anys que fan servir totes els mateixos indicadors i estadístiques. Disposen d'informació fiable i és senzill comparar la gestió dels municipis. El gràfic d'aquesta pàgina en mostra alguns. Per temes de claredat hi hem posat les dades de les biblioteques més properes, però els excel·lents resultats de gestió es mantenen ens els vint-i-un municipis de la província de Barcelona en el tram entre 5.000 i 7.500 habitants.

És a dir, la Biblioteca de Moià és la que més préstecs fa per habitant, la que té una proporció més elevada d'usuaris de biblioteca per població i també entre la població estrangera. També és de les que més dies obre. En podem estar ben orgullosos.

Montse Serra, una bibliotecària exemplar

Carme Fenoll. Cap del Servei de Biblioteques, Generalitat de Catalunya



Les biblioteques públiques d'aquest país són els motors culturals més propers a la gent. En els darrers anys s'ha fet molta feina d'ordenació d'aquest servei arreu del territori. Tanmateix, aquests equipaments no serien l'èxit que són sense un element clau: el seu personal. La Montse Serra és un exponent important d'aquest fet: una bibliotecària entregada, propera, sempre amatent a la innovació i a un element clau: escoltar els ciutadans a qui serveix.

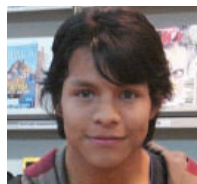
Fa molts anys que tinc la sort de conèixer la Montse Serra i durant aquest temps he pogut compartir amb ella projectes i idees. La Montse és d'aquell grup de bibliotecaris destacats del país en qui saps que pots confiar per a engegar un projecte d'innovació o, simplement, per a demanar-li criteri. Tinc constància de la seva bona feina gràcies a companys de professió, veïns de Moià i responsables de biblioteques. Tots junts ens sumem a aquest petit homenatge escrit. Segur que li seguirem la pista, segur que Moià trobarà a faltar la seva bona gestió i que podrà aprofitar les llavors que ha anat sembrant aquest temps.

M'agrada pensar que les biblioteques no sols demostren el seu bon funcionament amb les xifres, sinó per un fet clau: les biblioteques poden canviar vides. En la memòria de molts nens de Moià, el nom i la cara quan pensin en una bibliotecària serà el de la Montse. L'empenta que ha donat al servei, l'alegria que hi ha aportat i els seus esforços, es veuran compensats en aquests nens que seran els futurs adults que faran d'aquest país un millor lloc per a viure-hi.

Una abraçada, molt d'èxit en la nova etapa professional i fins a sempre!

Veus d'usuaris

Jordi Vilagut: La biblioteca és per a mi un espai on poder gaudir de la cultura des dels més diversos àmbits: des de la lectura de la premsa diària i els llibres fins a la música, el cinema o el coneixement complementari que ens proporciona avui dia internet; a més de ser punt de trobada amb persones amb qui compartim aquesta afinitat del creixement a través de l'aprenentatge constant.



Pedro Rodríguez: Per a mi significa un lloc on poder estudiar tranquil i accedir a coses que no tinc a casa, com la impressora. També perquè estic amb amics.

Montse Romera: Ens encanta venir a la biblioteca de Moià, és la nostra segona casa. A vegades venim amb la intenció d'agafar un parell de llibres i sortim carregadíssims. Ens sentim, a més, molt ben cuidats per tot el personal que hi treballa.



LES ENTITATS INFORMEN

Biblioteca de Moià

Durant tot el mes de novembre s'ha pogut veure l'exposició fotogràfica i literària *Paraules d'amor*, formada per citacions de narrativa i poesia d'escriptors catalans dedicades a l'amor, acompanyades amb la fotografia de l'autor. S'hi llegien «paraules d'amor» de Jaume Cabré, Pere Calders, Josep Pla, Josep Carner... L'exposició es va complementar amb una selecció dels llibres escrits per aquests autors.

Per a celebrar la tardor s'han fet dos tallers, un dedicat als bolets i un altre per a aprendre a fer una corona de fulles. En tots dos s'han utilitzat materials reciclats i també naturals, com fulles i aglans.

En el desè aniversari de la mort de Miquel Martí i Pol, la biblioteca es va adherir a l'homenatge que li van retre la Biblioteca de Roda de Ter i l'Associació Amics de Miquel Martí i Pol. També es va poder recordar a través de la selecció dels seus llibres exposats a la biblioteca.

El dissabte 16 de novembre, a les dotze del migdia, la Rosa Fité ens va explicar *Contes al caliu*. Aquesta activitat s'emmarcava dins la jornada de portes obertes

de la campanya *Moianès Més*, promoguda pel Consorci del Moianès.

Aquest és l'Any Espriu i la biblioteca s'hi ha afegit llegint *Laia* al Club de Lectura. Aquesta obra de Salvador Espriu, que retrata la vida i personatges d'un poble mariner, és ja un clàssic de la nostra literatura.

També us fem saber que continuen amb èxit les converses d'anglès i alemany el dimarts, i de francès, el dimecres, conduïdes per voluntaris internacionals dels Avets.

Finalment, voldríem agrair a la Montse Serra, fins a l'octubre directora de la biblioteca, els seus vint-i-tres anys de dedicació constant i perseverant, que han aconseguit situar la biblioteca com un referent cultural del municipi, mantenint la biblioteca activa, viva i dinàmica. Des del novembre, Imma Bover està al capdavant de la Biblioteca de Moià i s'hi ha incorporat a treballar la Núria Xandri. Us convidem a acompanyar-nos en aquesta nova etapa, i esperem seguir comptant amb la vostra complicitat.



Comiat de Montse Serra. Contes amb Rosa Fité (fot. Bibl. Moià)

Museu de Moià



Una forta abraçada, Pietat! El passat mes d'octubre la nostra companya Pietat Molina es va jubilar. Després de gairebé una dècada formant part de l'equip del Museu de Moià - Coves del Toll, concretament en l'atenció al visitant a l'equipament de les Coves, li ha arribat el moment de fer una pausa en la feina ben feta i feta amb molta il·lusió, per a gaudir d'un descans ben merescut. Després d'aquests anys viscuts junts, plens de Mercats de la Prehistòria, Festes Barroques, visites a les Coves, Nadals, neus... i d'amistat, els teus companys del Museu Municipal - Coves del Toll de Moià et desitgem molta sort en aquesta nova

etapa de la teva vida i volem que sàpigues que et rebrem, sempre que vinguis a visitar-nos, amb una forta i càlida abraçada!

El MMO - Coves del Toll a la campanya «Moianès més». El cap de setmana 16-17 de novembre, el Museu va participar en la campanya *Moianès més* organitzada pel Consorci del Moianès, on més de cent quaranta empreses de la comarca van posar a l'abast del visitant una sèrie de promocions especials i excepcionals en els diferents serveis turístics oferts a la zona. En els nostres equipaments, el visitant va poder gaudir de portes obertes al Museu i de descomptes en les entrades de la visita guiada a les Coves del Toll. Tot i que el clima no ens va acompanyar gaire, el resultat de visitants aquest cap de setmana va superar els 250.

Llista d'espera de l'Hospital

Hospital-Residència de la Vila de Moià

En primer lloc, volem agrair a totes les persones que sempre heu tingut l'Hospital-Residència com a opció per si algun dia necessitàveu ajuda o ja no podíeu continuar vivint sols a casa, la confiança dipositada en nosaltres.

Sempre hem gaudit d'una llarga llista d'espera, gràcies a la feina ben feta de moltes persones que han treballat, treballen i estimen l'entitat. Sabem que aquesta llista d'espera sempre ha estat un coixí de seguretat per a moltes persones.

Pel respecte i la importància que donem a aquesta llista i per poder-la gestionar al millor possible, creiem que ha de

ser real per a les necessitats i urgències que puguin sorgir. Ens és molt difícil gestionar una llista on tothom estava apuntat

per si ho necessitès en el dia de demà.

Volem donar una resposta àgil i ràpida davant les vostres necessitats, ja sigui de forma temporal o indefinida. Per això, a partir d'ara tan sols es podrà apuntar tot aquell que en tingui necessitat en el present. Així,

tan bon punt es faci la demanda i hi hagi plaça vacant, segons l'ordre rigorós, es podrà ingressar en el centre.

Volem ser la vostra opció de sempre i continuar essent un referent en la cura de les persones grans.



La Taula

Degut a la situació actual de crisi, cada cop hi ha més famílies que es veuen amb moltes dificultats per a poder cobrir les seves necessitats bàsiques. Al nostre municipi hi ha diferents entitats que al llarg dels anys han treballat, a nivell individual, per intentar evitar que les famílies més vulnerables entrin en un cercle d'exclusió social. Arran d'aquesta preocupació i de la voluntat de poder ajuntar esforços i arribar al màxim nombre de persones, va neixer La Taula.

Així, doncs, La Taula és un conjunt d'entitats de Moià que actuen conjuntament amb l'objectiu de realitzar projectes coordinats en benefici dels col·lectius més desfavorits del municipi.

Les entitats que són representades en La Taula són: la Creu Roja, Càritas, Units per la Fam, Moianès Solidari, el Consorci del Moianès i els Serveis Socials de l'Ajuntament de Moià.

La primera línia de treball plantejada ha estat incidir en l'alimentació. Així, aprofitant el Dia Mundial de l'Alimentació, el 16 d'octubre es va organitzar una recollida d'aliments, però amb la particularitat que tots aquests aliments havien de ser frescos (fruita, verdura...), ja que, malauradament, el Banc d'Aliments no sempre pot oferir productes de la terra a causa de la dificultat de la seva conservació.

El diumenge dia 20 d'octubre va tenir lloc una festa. La recollida-intercanvi or-

ganitzada per La Taula es va materialitzar en 552 kg i tots els aliments recollits van ser repartits l'endemà dilluns dia 21 entre els usuaris del Banc d'Aliments gestionat per Càritas.

L'experiència va ser molt positiva: la vistosa exposició de dibuixos realitzats per les dues escoles al Casal i a la plaça Major i la gran actuació del grup de tabals de Castellterçol van acabar d'arrodonir la gran mostra de solidaritat de Moià. A canvi d'aquesta, es va lliurar un petit obsequi

realitzat pels nois i noies del Centre Ocupacional Arc de Sant Martí, per la gent gran del servei de SAD municipal i pels nens del centre obert. Aquest fet va donar color i sentit a l'intercanvi.

Actualment el Banc d'Aliments està atenent trenta-vuit unitats fa-

miliars, de les quals un 53% són famílies amb algun fill a càrrec seu. En tots ells es dona una situació de precarietat econòmica que dificulta a les famílies cobrir les necessitats bàsiques, com l'alimentació.

En aquests moments, des de La Taula ens continuem trobant mensualment per tal de seguir dissenyant projectes a nivell comunitari que repercutixin en el màxim de persones possible. Amb la creació de La Taula volem sumar els esforços individuals de totes les entitats amb un objectiu comú: ser més forts i incidents en la lluita contra la pobresa.

Gràcies a tots!



Club de Golf Muntbrú-Moià

Amb una ubicació privilegiada a la comarca del Moianès, a 50 km de Barcelona i a 25 km de Vic i de Manresa, el Club de Golf Muntbrú-Moià ofereix als practicants d'aquest esport una experiència inoblidable, fruit de la combinació d'un recorregut tècnicament exigent i de mesura assequible amb un entorn totalment natural i unes vistes espectaculars del Pirineu, el Montseny i Montserrat.

Inaugurat l'any 1992 amb l'objectiu de dotar la comarca d'un equipament de qualitat per a la pràctica d'aquest esport, el Club de Golf Muntbrú-Moià disposa d'un camp de nou forats amb par 64 i un recorregut de 4.102 m, complex per la quantitat d'arbres que entren en joc i un raf molt espès, i una casa-club amb els serveis de benvinguda, lloguer de pals, carros i buggis, bar i botiga. Tots aquests serveis fan que els socis i visitants puguin gaudir d'una pràctica esportiva d'alta qualitat.

Fruit d'aquest treball, els darrers anys hem experimentat un creixement en el nombre de visitants. Però encara podem millorar aquestes xifres i donar cabuda a

més socis, visitants i competicions dins el nostre calendari oficial sense perdre qualitat en serveis.

El Club de Golf Muntbrú-Moià inicia un altre any amb els objectius d'augmentar el nivell dels serveis, créixer en nombre de socis i practicants del camp, donar-se a conèixer al gran nombre d'aficionats d'aquest esport a Catalunya i integrar-se més en la vida del municipi i la comarca. Per a portar a terme tots aquests objectius, el club ha dissenyat un pla d'iniciatives que van des de l'adquisició d'estructures informatives i de senyalització per als tees i enllaços entre forats, fins a un pla de difusió corporatiu que inclou una plana web, Facebook i altres accions comercials que creiem que donaran els seus fruits.

Conscients que el club s'integra cada dia més en la vida del municipi, la comarca i en el circuit català, i que s'ha convertit en un nou punt de trobada per a alguns i model de referència de gestió sostenible per a les administracions, volem fer participants tots els interessats en coneixe'ns, convidant-vos a visitar les instal·lacions.



Green 9 del Club de Golf Muntbrú-Moià

MOIANÈS

El Moianès, amenaces i oportunitats

Josep Font

Les competències dels municipis estan regulades per una llei vigent des de l'any 1985. La llei de bases de règim local descriu l'organització i el funcionament del municipi, com les funcions de l'alcalde, del ple, dels grups municipals, etc. Detalla les competències mínimes de tots els municipis: l'enllumenat públic, el cementiri, la recollida de residus i la neteja viària, l'aigua potable i les clavegueres, l'accés als nuclis de població, la pavimentació i conservació de les vies públiques i el control d'aliments i begudes. En el cas de Moià, per tenir més de 5.000 habitants, és obligatori també prestar els serveis de biblioteca, mercat, parc i tractament de residus. Aquesta normativa, finalment, defineix les relacions entre els municipis, les comarques i la Generalitat.

Bona part dels problemes financers dels ajuntaments deriven del fet que van assumir competències a les quals no estaven obligats per llei, però que la demanda i pressió socials els va empenyer a prestar. El fet és que la legislació no té establerts uns mecanismes automàtics de finançament de moltes d'aquestes competències.

Hi havia consens polític que la llei havia de reformar-se, però el consens s'acaba aquí. Ens trobem que el govern central va decidir fer de nou la llei i que la Generalitat ha hagut de posar-se a córrer per poder disposar d'una normativa pròpia que pugui protegir les competències dels ens locals a Catalunya.

El dimecres 6 de novembre el Parlament va aprovar continuar tramitant la llei, després de tombar, amb els vots de CiU i ERC, les esmenes a la totalitat presentades per la resta de grups. La vice-presidenta del govern i consellera de Governació va dir que aquesta és una «norma

imprescindible», que el govern «no es pot permetre el luxe de no desenvolupar-la, perquè no fer-ho implica assumir la reforma estatal, que no és vàlida per al món local català».

Aquesta llei podria suposar l'adéu definitiu a les reivindicacions del Moianès com a comarca, com podria implicar també la supressió del Consorci del Moianès. A l'acte de presentació de les Jornades de portes obertes al Moianès al Mercat de la Boqueria, Dionís Guiteras va anunciar una ofensiva, la «internacionalització del conflicte del Moianès», ja que «amb la llei a la mà el Consorci ha de desaparèixer». Davant una amenaça tan evident, hem demanat que ens ho expliqui. Per la seva condició, alhora, d'alcalde, de president del Consorci i de diputat al Parlament de Catalunya, és difícil trobar millor interlocutor.

Encetem la conversa preguntant per aquesta mena de competició entre la llei espanyola i la catalana per veure qui acaba primer.

La llei espanyola fa un any i mig que s'està elaborant i ja estem patint per quin dia l'aprovarà el Consell de Ministres. Estem preparant-nos, perquè aquesta llei serà molt contundent. El problema de la llei catalana és que vol aprovar-se abans que l'espanyola i s'està fent amb dos defectes greus: que s'està elaborant amb voluntat autonomista, és a dir, seguim pensant que Catalunya és una comunitat autònoma. És una llei reactiva, que vol servir d'antídot al que vindrà. Tot es fa en relació a Madrid. S'està fent amb presses, i aquesta és l'altra mancança, per imposar-se a l'espanyola, quan aquella és una llei de bases, de rang superior i s'imposarà sobre la catalana. Tot això ens porta a



Esplugues (Castellcir), seu d'un radial de l'Ecomuseu del Moianès (fot. Consorci del Moianès)

discutir durant mesos sobre una llei autònoma que tindrà poc recorregut. Estem, doncs, despitant la gent.

I quina llei amenaça el Moianès?

Tant la llei catalana com l'espanyola afecten el Moianès. Els deu alcaldes van anar a visitar el Departament de Governació i ens van assegurar que la tramitació de l'expedient pel reconeixement del Moianès no es veurà afectat per la llei. És a dir, quan s'aprovi, la llei inclourà unes disposicions transitòries dient que tant els expedients del Moianès com del Lluçanès van a part. Ara bé, cal que aquests expedients s'aprovin abans que la llei, per a evitar el perill de quedar en terra de ningú. A més, la llei espanyola també diu que han de desaparèixer els consorcis. Ens cal assegurar, doncs, que el nostre reconeixement tira endavant. La llei deixa clar que les competències que no siguin obligatòries dels municipis i que no es cobreixin amb taxes, és a dir, que siguin deficitàries,

han de passar als consells comarcals o a les diputacions. Però els recursos que nosaltres hi destinàvem també anirien a aquestes administracions, cosa que comportaria reduir el pressupost de l'ajuntament; significaria un desastre.

Tant la llei espanyola com la catalana promouran la fusió de municipis. Tècnicament, la llei espanyola és millor, ja que fa temps que van introduint-hi millores. La catalana, plantejada de forma reactiva, no està tan elaborada. És possible que la llei espanyola, que ja ha passat pel Senat, s'aprovi abans de final d'any. La previsió és que la catalana s'aprovi el mes de juny. No sols haurem arribat tard, sinó que el 2014 l'agenda de discussió política s'ha de centrar en el referèndum i l'estat català. L'any que ve no podem estar discutint-nos per aquesta llei, però és un compromís de la vice-presidenta.

Quins seran els pròxims passos per defensar el Moianès i el Consorci?

Al Consorci estem treballant ara per mancomunar l'oficina tècnica per temes d'urbanisme i arquitectura. Fer-ho ens permetrà estalvis importants en urbanisme.

També volem mancomunar les funcions de secretaria i intervenció. No té sentit que el conjunt de municipis del Moianès gastem cada any 370.000 euros a pagar interventors i secretaris; aquí també podem estalviar molt.

Aquests són exemples que desmenteixen que una nova administració (la comarca) genera noves despeses: els alcaldes del Consorci no cobren i sempre es mira l'eficiència econòmica. Explicar-ho bé pot ajudar a trencar el mite que crear una nova administració vol dir crear nous funcionaris. Si som capaços d'internacionalitzar el conflicte i explicar a la societat que gestionar de manera mancomunada és eficient, això pot servir per a contrarestar la pressió que hi haurà i defensar el Moianès.

Fins ara els alcaldes del Consorci hem estat molt centrats a prestar serveis. Ara hem d'estar concentrats a explicar el que fem. Per cada euro que els ajuntaments han invertit en el Consorci hi ha un retorn de catorze euros i la societat no n'és prou conscient.

Només en els darrers tres anys, en projectes europeus Leader han arribat 1'3 milions d'euros d'inversions al Moianès. Les empreses han rebut 1,3 milions d'euros, però aquestes ajudes només representen el 20% del total. Amb el que aporten les mateixes empreses vol dir que l'impacte directe és de 3 milions d'euros, amb el que això implica de creació de llocs de treball. Aquests recursos, sense el Consorci, no haurien arribat. Hi ha una cosa clara: el foment de l'emprenedoria, la formació i l'ocupació ens ha permès resistir millor la crisi, ja que tenim una taxa d'atur del 12%, que és menys de la meitat de la taxa d'atur catalana. Quan la societat en sigui conscient, vejam qui és el maco que el tanca.

Notes terçolenques

Ramon Puig



Juqueras a Castellterçol (fot. ERC Moianès)

Oriol Junqueras a Castellterçol

Expectació el 13 d'octubre a la sala del Centre per l'anunciada conferència del líder d'ERC i persona clau del moment polític actual, amb presència en massa de públic vingut de tot el Moianès.

Després de la presentació per part del cap local d'Alternativa Independentista (ERC i Reagrupament), l'ex-alcalde Vicenç Sánchez, intervingué un Junqueras dret, descamisat, suat i molt afònic, que va centrar la xerrada, de quasi noranta minuts, en el tema social (atur, pensions, retallades) i en el patiment social que considera que viu el país. Com a solució, advocà directament per la independència.

En parlar de la llengua, posà com a exemple Sant Vicenç dels Horts, d'on és alcalde (30.000 habitants), on només parla en català un 17% de la població, però on fins i tot la penya del Real Madrid està per escoltar tan ambiciós projecte. És a partir d'aquí que va manifestar que «el Baix Llobregat decidirà la independència

de Catalunya», posant en relleu l'esforç d'exposar el projecte en una comarca de les seves característiques.

Amb claredat parlà de recolzar l'estratègia de no fer caure CiU, per considerar clau el paper de la coalició en el llarg camí iniciat.

En tot moment, Junqueras va comptar amb l'acompanyament de l'alcalde de Moià i diputat, Dionís Guiteras.

CiU endureix la crítica a l'equip de govern (PIC)

El darrer butlletí de Convergència i Unió ha renovat l'atac de què va fent objecte a la Plataforma Independent de Castellterçol des del trencament de la coalició que va destinar Vicenç Sánchez de l'alcaldia.

En aquesta ocasió, el motiu és, entre altres, la possible instal·lació d'un transformador d'Endesa a la plaça de Sant Francesc, al qual s'acusa d'exposar els veïns a radiacions electromagnètiques i de fer eliminar el monument als morts de la guerra civil (l'antic monument a *los caídos*). El full volant es pregunta: «quin tracte ha fet amb Endesa a canvi de destruir una plaça del poble i de posar en perill la salut de la gent que hi viu més a prop?»

Més endavant, la queixa se'n va cap a la Festa Major d'enguany, que va costar, segons s'afirma, entre 10 i 12.000 euros, mentre que en temps de CiU només se'n pagaven 2.000.

També es ressalta que el PIC va ser la llista menys votada, raó de més per a demanar la dimissió de l'alcaldessa. Es diu textualment que «el PIC té l'alcaldia gràcies a l'engany, la traïció, les males arts i l'incompliment d'un pacte», en referència a l'avortat pacte entre CiU i PIC.

Moianès més, Jornades de Portes Obertes al Moianès

Consorci del Moianès

El divendres 8 de novembre, a l'Aula de Cuina del Mercat de la Boqueria de Barcelona, es va fer la presentació als mitjans de comunicació de la campanya *Moianès més*. Una campanya promocional, promoguda pel Consorci del Moianès, que vol difondre tot el potencial turístic, gastronòmic, comercial i patrimonial dels deu municipis de la comarca. La campanya va tenir lloc el cap de setmana del 16 i 17 de novembre i va posar a l'abast dels visitants, i també de la població, promocions excepcionals en allotjaments, restaurants, activitats...

En la campanya hi varen participar un total de 146 establiments del Moianès:

- 28 allotjaments, que varen fer interessants promocions com un 20% de descompte, dues nits al preu d'una...
- 28 restaurants, amb menús especials basats en productes de la terra, de qualitat i ecològics.
- 47 comerços van oferir promocions diverses en els seus establiments.
- 35 activitats turístiques, com ara els museus, que varen fer jornades de portes

obertes, visites guiades gratuïtes a diferents elements patrimonials, descomptes de fins al 50%, etc.

- 8 empreses d'alimentació-productes de la terra, que el diumenge dia 17, a la plaça del CAP de Moià, van oferir un tast de productes del Moianès.

Dionís Guiteras, president del Consorci del Moianès, ha destacat la implicació de tantes persones i empreses en aquest projecte, que referma el treball de cohesió que s'ha portat a terme des del Consorci al llarg dels darrers vint anys.

Des del Consorci volem fer també extensiu un agraïment a tots els participants. L'enhorabona, perquè, tot i el mal temps, vam aconseguir, altre cop, que el *Moianès* sigui *més*.

Tota la informació està recollida a la web www.moianesmes.cat. A finals de mes també hi haurem publicat els guanyadors del concurs de fotos Instagram, del sorteig d'un cap de setmana a la primavera al Moianès i del sorteig d'un vol per l'altiplà del Moianès.

SOC / Servei d'Informació de Catalunya

Promocions Més! Participa! El Moianès Blog Contacte

Moianès *més*



Pàgina web de la campanya Moianès més

PERFILS

Aida Mauri: «Per a mi, pintar és un vici»

Elvira Vilardell



Aida Mauri

Inquieta, tranquil·la, centrada, distreta, apassionada de la pintura i estudiant d'enginyeria: aquesta és l'Aida Mauri, una noia de contrastos. Amb només vint-i-dos anys i sense cap formació professional en el camp de les belles arts —encara que veient les seves obres sigui difícil de creure—, aquesta jove moianesa ha guanyat més de trenta concursos de pintura ràpida arreu de Catalunya i té diversos quadres exposats a la galeria Janna's de Barcelona. Tot i que actualment està cursant enginyeria civil de camins, canals i ports, em confessa que el seu somni seria dedicar-se a la pintura. Si voleu donar un cop d'ull als seus quadres, podeu entrar al blog aidamauricrusat.blogspot.com.es.

Com va començar aquesta afició per la pintura?

Des de molt petita m'ha encantat dibuixar i pintar. El primer que vaig pintar, suposo que com tots els nens, eren personatges dels dibuixos animats, però aquesta afició no em venia de res en con-

cret, vull dir que ningú no em va inculcar fer-ho, sinó que simplement era una cosa, com un desig, que portava i encara porto a dins. Quan em llevava, en comptes d'encendre la televisió agafava un paper i un llapis i em posava a dibuixar. Pintar per a mi no és una necessitat, però és un vici, per dir-ho d'alguna manera, no puc evitar de fer-ho.

A quina edat vas presentar-te a un concurs per primera vegada?

Des dels setze anys que pinto a l'oli, però des dels catorze que vaig començar a anar a concursos. Primer, com que participava en la categoria juvenil, feia servir tècniques com el *carandage* (llapis de colors que passats per aigua es tornen aquarel·la), però després vaig passar a l'acrílic sobre paper i més tard, als setze anys, vaig començar a pintar a l'oli. Recordo que el primer premi que vaig guanyar va ser el Premi Lerín de categoria infantil, que se celebrava al Parc Municipal de Moià. A partir d'aquí em vaig anar presentant a més concursos, fins a anar a gairebé tots els de pintura ràpida que es feien a Catalunya.

Veient la teva afició i dedicació a la pintura, com és que no vas decidir formar-te professionalment en l'àmbit de l'art?

He pensat molts cops a dedicar-me a l'art, però donada la crisi econòmica i les poques sortides que té la carrera de Belles Arts, a part del difícil que és guanyar-se la vida pintant, ho he anat descartant. A més, a Moià no es fa el batxillerat artístic i el transport públic per a anar fins a Vic —que és on es cursen aquests estudis— no és gaire bo; així que vaig preferir escollir una altra opció. Finalment, em vaig

decantar pel batxillerat científic, que és el que té més sortides, de manera que no em tancava cap porta. Fent-lo vaig descobrir que la física, i sobretot les matemàtiques, m'entusiasmaven; per tant, vaig pensar en una carrera amb sortides i que em pogués agradar. Al final vaig matricular-me al grau d'Enginyeria Civil de Camins, Canals i Ports a la Universitat Politècnica de Catalunya. No obstant això, si pogués triar, evidentment, preferiria dedicar-me a la pintura, és a dir, viure'n seria un somni fet realitat.

Veient els teus quadres se'm fa difícil creure que no tinguis cap mena de formació en el camp de la pintura...

L'únic que he estudiat relacionat amb la pintura és un curs de *manga* (còmic d'origen japonès) que vaig fer durant l'estiu quan feia sisè de primària. Durant uns quants anys també vaig dedicar algunes hores del cap de setmana a anar al Cercle Artístic de Moià, on professors voluntaris m'ensenyaven tècniques per a pintar amb pastels, però a part d'això res més. Es pot dir que he après a pintar mirant quadres. Observant una obra m'adono de com està feta, és a dir, quina tècnica ha utilitzat l'autor, quins colors, com els ha barrejat... Si m'agrada, puc aplicar aquestes idees a un quadre que faig jo, però amb el meu estil.

A més, ja se sap que quan no ets un professional les coses no sempre surten bé a la primera, així que a base d'assaig-error és, sobretot, com he anat descobrint noves coses. A més, puc assegurar que cometre errors és bo; de vegades els quadres que he pintat que més m'agraden són aquells que han sorgit d'una errada.

Quina és la teva especialitat, allò que més t'agrada pintar?

Sempre he pintat molt paisatge urbà, ja que en els concursos de pintura ràpida és obligatori il·lustrar algun indret del poble on se celebra la competició, però

el que més m'agrada pintar no són paisatges, sinó animals. Em criden molt l'atenció, perquè penso que se'ls pot donar infinitud de facetes i es pot jugar de tantes maneres com vulguis amb els seus colors, cosa que m'encanta. Sempre jugo amb la tonalitat del quadre, m'obsessiona, em fixo moltíssim en la composició del color!

Com definiries el teu estil?

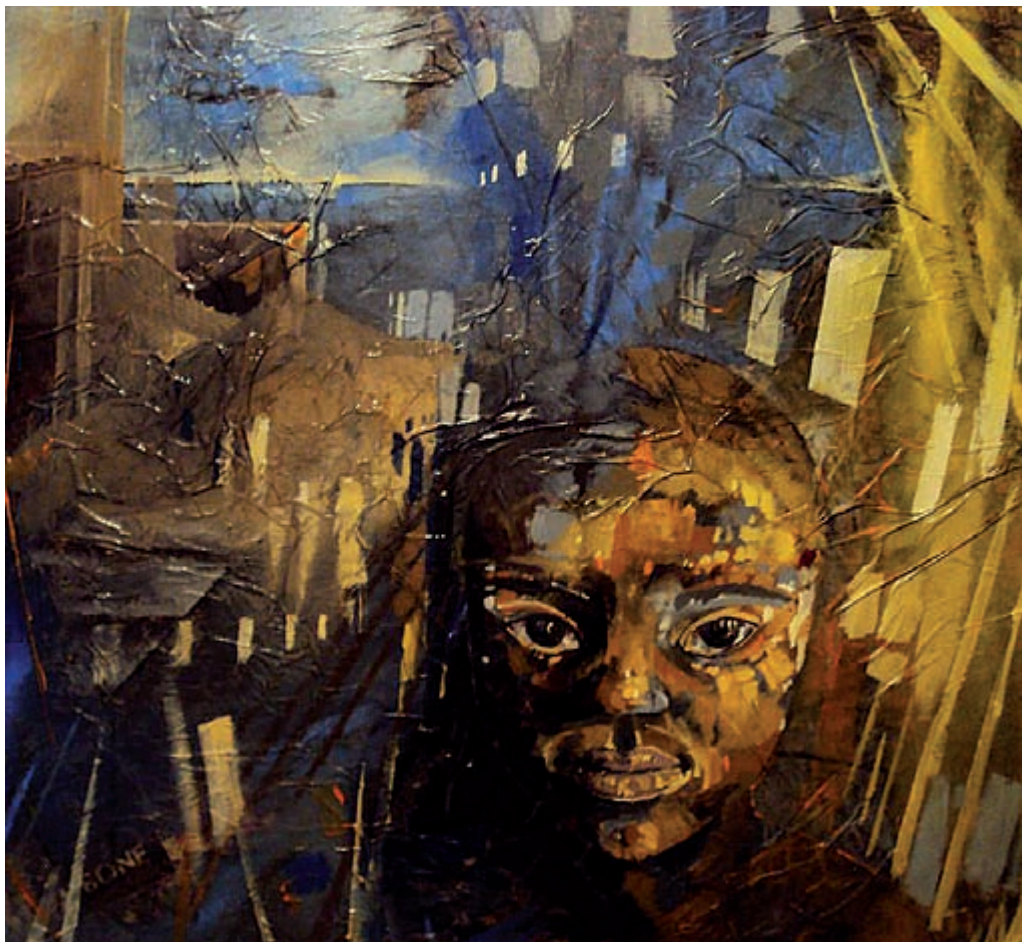
Representatiu, però no figuratiu. És a dir, es pot identificar el que hi ha al quadre, però no intento plasmar-ho de manera exacta, sinó des d'un punt de vista personal, des de la meua pròpia interpretació. De fet, jo trobo que hi ha dues maneres de pintar: o pintes molt, molt i molt bé i plasmes en un quadre la realitat com si fos una fotografia, tal com és —destresa que comporta molts anys de dedicació—, o aportes alguna cosa diferent i pintes el que veus fent-ne una interpretació, deixant la teua essència impresa sobre la tela.

Què és el que més et crida l'atenció d'una pintura?

El que em crida l'atenció d'un quadre és una cosa que jo he batejat com a «castanya». Aquesta expressió significa que el quadre destaca per damunt de tots els altres. Quan vas a una exposició, sempre hi ha un quadre que dona una «castanya» als altres, d'aquí ve el nom. Es pot dir, doncs, que en el que més em fixo és en la singularitat, en l'originalitat... Això és el que també intento buscar en els meus quadres, que siguin diferents.

A veure, posa'm un exemple d'un artista que t'agradi.

Doncs Salvador Dalí. Els seus quadres són únics i inimitables, té un segell propi i això fa que les seves obres siguin extremadament personals. Tot i això, he de dir que els meus referents són sobretot



Oli sobre fusta i collage, 120x130 cm (2013). Oli sobre tela i collage, 120x60 cm (2013)

gent provinent de la pintura ràpida, com l'Àngel Asencio, el Cesc Ferrer i el Lluís Puigrós.

Et veus en el futur essent un d'ells?

Ui no, això és impossible, cal molt talent i dedicació! Tot i això, i encara que de

vegades em frustro perquè no em surten les coses com voldria, no penso pas que no valgui per a la pintura, tinc confiança en mi mateixa. Hi ha moltíssima gent que pinta millor que jo i, sí, hi ha molta competència, però no per això he de creure que jo no valc, oi?

El Bages premia Carles Illa

Jaume Clarà

El col·laborador de LA TOSCA Carles Illa ha estat un dels guanyadors del concurs *El Bages en imatges*, convocat pel Consorci del Bages per a la Gestió dels Residus. Dues de les seves fotografies van ser exposades en la fira manresa-

na Ecoviure, del 18 al 20 d'octubre, i il·lustraran el calendari de l'entitat convocant per a l'any 2014. Són «La vinya a la primavera», presa a Sant Fruitós de Bages, i «Desperta el dia al Parc de l'Aguila».



La vinya a la primavera (fot. C.I.C. - Moià)

MISCEL·LÀNIA

Vida i mort

Núria Solà i Bujons

Dedicat al dia de difunts (Moià, novembre del 2013).

Fa poc vam assistir, amb el meu marit i una néta de sis anys, la Laura, a un festival de música que organitza l'escola de la Concepció, a la dreta de l'Eixample de Barcelona, d'on són alumnes dos altres néts. Les Big Band de l'escola toquen al carrer per donar a conèixer el projecte educatiu que desenvolupen i també per interaccionar amb el veïnat. Abans de començar el concert, em vaig adonar que la meva néta mirava atentament una parella jove, amb un nen més o menys de la seva edat, situats a la fila de darrere nostre. Els tatuatges que duia aquell pare als braços i a les espatlles havia encuriolit la petita Laura. Autèntic cromatisme floral! Amb molta amabilitat, i amb manifesta satisfacció per part del seu fill, el qual també portava petits tatuatges en un braç, ens va ensenyar els diferents dissenys florals i dibuixos que s'expandien per la seva pell com si fossin bocins d'una obra d'art. Ens va fer fixar, particularment, en una divertida calavera, de diversos colors, vius, potents. Els xics se la van ben mirar, van resseguir-la amb la punta dels dits, van riure's del gest expressiu i simpàtic de la figura que simbolitza el que tots ja sabem. Després es van distreure en altres coses. Els grans, aleshores, vam iniciar una petita conversa sobre la mort. A parer seu, havíem d'ajudar a desmitificar la mort, aprendre a racionalitzar la por que provoca, la basarda que encomana, entomar el fred que transmet i intentar percebre-la com una part de la vida. Acolorir-ne els símbols, alleugerir-los i incorporar-los al dia a dia seria una manera de preparar-nos per a encarar amb fortalesa la vivència de la mort. Va esmentar exemples de com viuen l'òbit diferents cultures d'arreu del món i en especial la mexicana.

El meu pensament va volar. Segons de temps que significaren un autèntic recorregut per la memòria i el pensament, els quals guarden amorosos records i custodien vivències relacionades amb la mort de persones estimades.

Molt recent la mort de la companya de col·legi Ramona Riu, esposa d'en Joan Capdevila, company de la colla del pare Llorens. Tristor, dol, consol per a ell i els seus fills. La mare de la Ramona i la meva havien treballat juntes. «Tan treballadora, la Maria!», deia la meva mare. El pare de la Ramona era un home discret, de faccions dolces, de cos alt i corbat. La Ramona era amiga de la meva germana gran i, per tant, havíem compartit vivències d'infància i joventut. Em dol aquesta mort, com tantes i tantes que he viscut a freq.

Proper encara el traspàs del meu estimat cunyat Manel Vicente. Recordar el concepte que ell tenia sobre la vida i la mort em reconforta. El silenci m'alleueix la tristesa i em consola pensar en tot allò que havíem compartit. Sento el teu acordió, Manel!

Més enllà, la mort de la M. Antònia Mas, germana de l'amiga i companya de Cau, *Teresita*. Lluita ingent, la de la M. Antònia, contra la indòmita malaltia. La meva mare i ella compartien sovint el malson de la seva desgràcia. Resignada amiga, agraïem tant el consol i la fortalesa que li transmeties! La meva mare parlava molt de tu, t'estimava i admirava la teva serenitat. Les nostres germanes petites també eren amigues i les nostres mares havien treballat juntes. De jovenetes anàvem sovint a casa seva, on l'olor de lleixiu s'incorporà al record d'aquells dies ja llunyans. Era tan neta i polida, la Nativitat, la seva mare! El seu pare era un home que transmetia bondat i tendresa.



Capella del Remei (fot. C.I.C. - Moià)

Llunyana en el temps, però no en el record, la mort del meu estimat amic Miquel Aibar. Noi franc, rialler, cristal·lí. Érem adolescents de la mateixa colla, ens agradàvem i ens fèiem donar records per les nostres germanes grans. La seva mare, perquè era jo, em va deixar veure'l quan va estar malalt de tifus. Sempre has tingut un lloc molt especial al meu cor, Miquel!

La meva amiga Júlia Cirera va morir poc després de la mort del meu primer marit. Fa gairebé vint-i-quatre anys. Costa d'expressar el que aquestes morts van significar en la meua vida. Poc abans de morir, la Júlia em va regalar *El llibre d'absències* d'en Martí Pol. L'he rellegit, regalat i recomanat mil vegades. Recordo la Júlia gairebé tots els dies de la meua vida: les classes de francès, la seva discreció, la fidelitat, la laboriositat... Ella feia la vida fàcil. Ens escoltava, callava, cap retret! No l'oblidaré mai!

La mort de la M. Assumpció Sala, fa més de quaranta-cinc anys, va colpir despietadament els nostres cors. Érem amigues i juntament amb la Isabel Capdevila formàvem un bon trio. La mateixa edat, la mateixa escola, les mateixes en-

tremaliadures. Guardo amb molta estima un braçat de la M. Assumpció que em va donar la seva mare, la Maria, perquè en tingués un record. Me'l miro moltes vegades i em fa l'efecte que tinc un trosset de vida d'aquella nena que la medicina d'aleshores no va poder salvar. Jo vaig estar també molt malalta i me'n vaig sortir. Era injust que ella no! Vaig plorar tant! La nostra mestra, la senyoreta Maria Cufí, ens va confortar, amanyagar, va ajudar-nos a alleugerir el dolor. Qui la devia consolar a ella?

La M. Carmen Muñoz va morir quan érem molt nenes, fa mil anys. La senyoreta Cufí, amorosament, ens va ajudar a afrontar aquella desgràcia, tal com va fer, anys després, quan va morir la M. Assumpció Sala. Era difícil explicar la mort a les nenes que encara érem. Les grans de l'escola van col·laborar-hi molt i recordo com ens consolaven. La meua mare em va ajudar a entendre per què la mare de la M. Carmen cridava tant. Plorava tan fort que em feia venir fred. Recordo el vel blanc de la primera comunió i la seva cabellera negra. Que pesarós va ser tot! Quants sentiments sorgits de la desolació, de la por, del dol, del patiment, del fred!

Recordar els éssers estimats que han marxat és dolorós, però a vegades necessari per a copsar la vida i viure-la amb plenitud. Constantment desaprofitem instants irrepetibles, moments entranyables, vivències regeneradores. Malaguanyats!

Estic segura que el meu pensament no va voler fer un inventari dels morts que he plorat, unes vegades de prop i d'altres de més lluny. Són tants! Els morts perviuen en el record dels vius...

El jove dels tatuatges acabava la seva dissertació sobre la manera d'afrontar la mort. Amb aire jovial i distès va dir: «És clar que sí, visca la vida!» Jo vaig somriure afirmativament. Per dins vaig pensar: «Sí, però que difícil i dolorós que és entomar la mort!»

CELEBRACIONS



Els viatgers, a Pedrola. Coral «Els Seixantons». J. Picañol i T. Comellas

Viatge dels nascuts l'any 1946

Àngel Cabeza

El dia 26 de setembre un grup de tretze moianesos nascuts l'any 1946, celebrant els seus seixanta-set anys, varen fer un viatge a terres de Navarra i el País Basc; acompanyats dels seus familiars i amics, eren en total trenta-sis moianesos.

Es va visitar la ciutat de Pamplona, capital de Navarra, i després es va continuar el viatge cap a Elizondo, a la vall de Baztan, on tenien l'hotel. El dia 27 al matí es va anar a visitar Hondarribia. A la tarda,

un petit recorregut fins a Sant Sebastià-Donostia, capital que aquell dia celebrava el Festival de Cinema.

El dia 28 es van desplaçar cap al País Basc francès, visitant la bonica població emmurallada de Saint-Jean-Pied-de-Port. Al migdia van continuar el viatge cap a Roncesvalles, coneguda població on neix el Camí de Sant Jaume.

L'últim dia, diumenge 29, tornada fent parada per visitar el castell d'Olite. A Pedrola, ja de la província de Saragossa, es va fer el dinar de comiat. A la tarda es va continuar viatge de tornada a Moià.

60 anys

Mercè Bigorra

Els nascuts el 1953 enguany complim seixanta anys. Ho hem volgut celebrar, el dia 10 de novembre, compartint un àpat, cantant i ballant, al restaurant Pica-Tapes. Allà, després de les salutacions, abraçades i alegries del retrobament, varem compartir el dinar que ens cuinà la Remei (també de la colla dels homenatjats). A les postres, tal com mana l'ocasió, Isidre José va presentar la coral mixta «Els Seixantons», formada per veus ronques i an-

gelicals —o sigui les dels que varem néixer l'any 1953—, que va interpretar una cançó al més pur estil «Oh Happy Day».

Després de rebre els aplaudiments del públic acompanyant, tots junts varem poder ballar al ritme de la música dels anys 60-70-80 i més..., que amb molta paciència ens oferia el D.J. lu Padrisa.

Al final, novament petons, encaixades de mans i abraçades de comiat. Ho repetirem d'aquí a cinc anys! Tant de bo que tots hi puguem tornar a ser! Era el desig més repetit. Vam marxar cap a casa satisfets, i amb ganes de tornar-hi.

A Josep Picañol i Teresa Comellas

Rosa Ponsa

Seixanta-vuit anys han passat des d'aquell dia, / un enllaç us unia en casament; / va ser un «sí» donat amb alegria / i amb el desig de viure el moment.

El gran «sí» fou el peu de la vostra convivència / per seguir un camí amb il·lusió; / dos fills han sigut la vostra essència / que us van obrir l'horitzó.

Caminant, heu complert la vostra fita / amb tres nétes i sis besnèts / que són el goig de la vostra vida, / fruit de l'amor de dos cors vellets.

Us desitgem molta felicitat / i que en família i amb joia / pugueu festejar-ho per molts anys.

Premsa Comarcal



Suport als municipis

La Diputació de Barcelona destina 30 milions d'euros al pla d'urgència social

L'objectiu és cobrir la despesa social que ha d'assumir el món local

Els municipis rebran aquest ajut per poder fer front a les situacions d'urgència i de risc d'exclusió social derivades de l'actual conjuntura econòmica.

Redacció
Barcelona

Els governs locals, com a administració més propera als ciutadans,

han esdevingut els principals distribuïdors de recursos en matèria social.

El complicat escenari econòmic requereix ajustar la tasca d'assistència i cooperació local que presta la Diputació de Barcelona per donar suport als serveis socials bàsics per tal que l'administració local pugui oferir cobertura a situacions de necessitat greu

que afecten la qualitat de vida de les persones.

La Diputació de Barcelona ha fet un esforç de planificació, reestructuració i estalvi per obtenir els fons necessaris que cobreixin aquesta despesa social assumida pel món local.

Durant l'acte de presentació del Pla, el president de la Diputació de Barcelona, Salvador Esteve, va

explicar que aquest «és un exemple que posa de manifest que la nostra preferència són els ajuntaments, hem escoltat les seves peticions i a partir d'aquí hem decidit destinar aquesta important partida en matèria social».

La vicepresidenta segona i responsable de l'Àrea d'Atenció a les Persones, Mercè Conesa, va explicar que aquest Pla

presenta novetats respecte a altres accions que s'han fet en aquest àmbit i va recalcar que aquesta vegada «amb l'objectiu final de millorar la qualitat de vida de les persones hem incorporat en aquest fons nous conceptes per cobrir necessitats com la pobresa energètica, el subministrament de medicaments o garantir les places creades i

Suport als municipis

ocupades d'educació infantil (0-3 anys).

L'ajut es destinarà a tots els municipis de les comarques de

Es dona cobertura a situacions de necessitat greu que afecten la qualitat de vida de les persones

Barcelona (excepte la ciutat de Barcelona, que està subjecta a un règim singular en el marc de les relacions generals amb la Di-



S'hi incorporen nous conceptes com la pobresa energètica, el subministrament de medicaments o garantir les places d'educació infantil (0-3 anys)

putació) i, pel que fa al transport adaptat, també s'inclouen els consells comarcals.

La distribució es farà mitjançant la concessió directa i atenent uns criteris objectius de repartiment (població, renda familiar, situació de risc social i especificitats de cada família, entre d'altres). Després els serveis socials municipals hauran de valorar com s'han de distribuir aquests ajuts.



Els ajuts es distribuïran en tres grans àmbits:

10

millions d'euros per a la cobertura de situacions d'urgència social i el sosteniment dels equips professionals de serveis socials:

Ajuts per a subministaments bàsics; lloguer/hipoteca de l'habitatge habitual; pèrdua d'habitatge per desnonament; alimentació i necessitats bàsiques de subsistència; alimentació infantil, higiene i lactància; roba i calçat.

8

millions d'euros per a la cobertura de la prestació de serveis d'atenció domiciliària i del transport adaptat:

Ajuts adreçats a persones que, per raó d'edat, dependència o discapacitat, tenen limitada l'autonomia per realitzar les activitats bàsiques de la vida diària o requereixen atenció permanent i a distància.

12

millions d'euros per a la línia de suport d'atenció als infants:

Ajuts per al sosteniment dels serveis complementaris educatius relacionats amb l'educació infantil (0-3 anys) i adquisició de material escolar i llibres.



UNA MICA D'HISTÒRIA

Ricard Iglésias i Assumpta Perer de Planas

Joan Roca Sallas



A. Perer de Planas i R. Iglésias

Voldria parlar-vos una mica dels meus sogres, que eren en Ricard Iglésias i Ribot de Morató i n'Assumpta Perer de Planas i Montcunill. Ell era pintor, com el seu pare, «Francisco» Iglésias, nascut a la casa de les Iglésies o Esglésies situada a Santa Eugènia de Relat, al terme municipal d'Avinyó.

Sigui com sigui, l'avi «Francisco», amb una gran vocació, va poder cursar els estudis que el capacitaren per a ser pintor i restaurador d'obres d'art, com ara imatges de sants, retaules, cases senyoriales, etc. Tant ell com el seu fill Ricard signaven discretament i en un lloc poc visible els seus treballs. Pel que m'havia explicat la meva esposa Rosa Maria, sovint treballaven posant detalls d'or que extreien d'uns finíssims fulls d'or que adquirien i al costat dels quals no es podia ni respirar, perquè arrencaven el vol...

El nom de la casa dels meus sogres era cal Pintor, s'hi accedia pel carrer del Palau i quedava reculada de l'actual avinguda de la Vila, on hi havia un hortet que quedava més enfonsat respecte al carrer. El delimitava una tanca de ferro per tal que la gent del carrer no hi caigués i al mateix temps evitar que hi entressin forasters. Tot això els moianesos que tenim

una certa edat ho recordem prou bé. Actualment és la casa nova de cal Cirera.

El meu sogre Ricard, quan tenia cinquanta anys, es va ferir i va haver de deixar l'ofici de pintor, refer-se un xic i tornar a aprendre a escriure bé. Passat un temps va entrar a treballar a l'ajuntament, fent el que calia; principalment es cuidava de preparar els rebuts de l'aigua del poble i passar per les cases a cobrar-los. Això s'esdevenia en temps de la guerra civil i va durar fins a la seva jubilació.

La seva esposa era sastressa i es passava els dies cosint per aportar una mica de diners a l'economia de la casa, perquè, encara que temps enrere havien gaudit d'una bona posició social, amb la feridura d'en Ricard i la guerra la cosa va canviar, de manera que passaren temps realment difícils. Malgrat tot, van fer créixer les tres filles que tingueren: la Maria Teresa, l'Elisa i la Rosa Maria.

He guardat per al final un record que considero important d'esmentar: és que el meu sogre Ricard, a més de ser un excel·lent pintor, era una persona ben dotada per a la música i el cant, essent membre actiu de l'orquestra que hi havia a Moià. Aquesta dedicació i les altres qualitats que l'acompanyaven, com eren la voluntat de superar obstacles, l'estimació a la cultura, etc., van ocasionar que fos molt bon amic del gran tenor Francesc Viñas i que mantinguessin una fluida correspondència quan Viñas era fora de Moià. La gran dissort és que no tinc constància que quedi cap d'aquestes cartes.

He aprofitat que aquests últims mesos Moià està recordant la figura del tenor Viñas per a poder aportar una experiència familiar al respecte, al mateix temps que he evocat una mica els meus sogres, pares de la meva estimada esposa, que al cel sigui.



"Tinc 500 amics a internet, però no hi ha res com sentir-los a prop meu"

LKXA
Joves com tu

Pots passar hores connectat amb els amics, però el que t'agrada més és compartir amb ells un concert, una pel·lícula o una excursió. Si tens entre 14 i 25 anys, apunta't al programa jove de "la Caixa": podràs disposar d'avantatges i descomptes en lleure, cultura i viatges, i tindràs accés a beques, habitatge, feina, voluntariat i molt més.

PUBLICACIONS

Llibres



F.X. Altés i Aguiló, A. Baraut Guila, J. Galobart i Soler.
Antoni Gaudí i Montserrat: el primer misteri de Glòria del Rosari Monumental

Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2013. 127 p.
Estudi sobre la relació entre l'arquitecte Gaudí i el monestir de Montserrat. Entre les intervencions que hi realitzà sobresurt el primer misteri de Glòria del Rosari Monumental, estudiat pel nostre company de *Modilium* Josep Galobart.



Josep Maria Caballé. *En BTT pel Moianès: 12 rutes*

Valls: Cossetània, 2013. 105 p.
Dins la col·lecció «Azimut», el barceloní J.M. Caballé, resident a la Garriga i estudiant temporari a Moià, proposa dotze rutes per diferents camins del Moianès, sortint i arribant sempre a l'espai que hi ha davant el cementiri de la vila moianesa. Són rutes de diferent quilometratge i dificultat, que inviten a contemplar «la bellesa de la baixa muntanya».



Xavier Juncosa i altres.
El penis més bonic de Catalunya i 12 contes més

Barcelona: La Busca, 2013. 125 p.
El títol del primer conte és obra del nostre col·laborador Xavier Juncosa. Amb ell ha guanyat el XV Premi Víctor Mora de narrativa breu convocat per la Fundació Víctor Mora, de l'Escala, al qual s'havien presentat 113 originals. És de lamentar la poca cura de l'editorial en la confecció del llibre.

Revistes

—**L'Esplai**, núm. 201 (novembre 2013), butlletí de l'Associació de Gent Gran de Moià.

—**Catalunya Cristiana** del 6 d'octubre del 2013, que publica l'article «Francesc Sàgrera i Riera, un pedagog excepcional», de Joan Pallarès-Personat, en què, lògicament, es fa referència a Moià.

—**Cavall Fort**, núm. 1231 (novembre 2013), que publica l'article divulgatiu «Pare, pare, bous!» (sobre el descobriment de la cova d'Altamira), de M.À. Petit, i les habituals tires del dibuixant Picanyol.

—**Full Diocesà** (Vic-Solsona) del 13-10-2013, que publica l'article «Una cançó per Nagasaki», signat per Carles Riera.

Diaris

Regió7

5-10-2013

«Troben dues cries de serp a l'escola de Moià».

10-10-2013

«La Generalitat salvarà el Moianès de la llei que li impediria ser comarca. El procés per a reconèixer el territori històric té els informes del Govern i ara entra al Parlament».

11-10-2013

«El Moianès té arguments», editorial sobre la comarcalitat del Moianès.

14-10-2013

«Castellcir exerceix amb èxit de capital turística i de lleure del Moianès».

16-10-2013

«Moià promou la recollida d'aliments frescos a través d'un mercat d'intercanvi». «L'Escola Pia de Moià celebra l'inici de curs».

24-10-2013

«Un ciclista, ferit greu en ser atropellat a Moià».

29-10-2013

«Carla Ubasart és segona a la Copa d'Espanya sènior de judo, a Pamplona».

30-10-2013

«L'Ajuntament pacta amb els creditors per evitar la subhasta de Moià Futur. La societat té com a patrimoni l'antiga caserna i el pàrquing, que el govern municipal pretén salvar. L'acord preveu liquidar en deu anys 2,7 milions dels 6 que va acumular de forat».



Odontologia conservadora i estètica
Endodòncia i pròtesis
Odontopediatria
Ortodòncia
Cirurgia
Implants i periodòncia
Blanquejaments

CLÍNICA DENTAL ANFRUNS

Dra. Carlota Anfruns Damians - Odontòloga i Màster en Od. Integrada d'adults
Dr. Lluís M. Anfruns i Serra / Metge - Estomatòleg

Av. de la Vila, 3-5 - 08180 Moià - Tel. 93 820 81 28

Visites diàries



**CLÍNICA
PODOLÒGICA
MOIÀ**

DR. Carme Mendoça Serra
MF (24) Podòloga i MF (24) Infermera

TRACTAMENTS DE PODOLÒGIA I INFERMERIA

Plaça Colom, 4, 2n, 2a
Tel. 93 820 9155 - 08180 MOIÀ

31-10-2013

«Moià aprova una congelació d'impostos incloent-hi l'IBI, tot i la rebaixa cadastral. La mesura suposarà una reducció d'ingressos d'uns 55.000 euros».

11-11-2013

«El Circuit Verd de Moià és escenari de la trobada Nirvana Extrem amb 70 pilots. En la categoria enduro-pro el vencedor va ser el corredor de Navarcles Melcior Faja».

12-11-2013

«L'Ajuntament de Moià ha de decidir si és acusació davant el Tribunal de Comptes. D'entrada, Entesa hi està a favor amb condicions i CiU en contra, mentre que el govern no s'ha pronunciat».

15-11-2013

«Moià renuncia a ser part acusadora en el procés obert pel Tribunal de Comptes. CiU s'abs té i fa que prosperi la proposta del govern en minoria de quedar al marge "i no posar més llenya al foc". Per a Entesa, "es perd l'oportunitat de demostrar que a Moià no es repetiran fets com aquests". El principal grup a l'oposició va portar una contraproposta a favor que l'Ajuntament es personi com a acusació».

17-11-2013

«La casa del Munt de Castellterçol organitza una jornada de portes obertes».

19-11-2013

«El moianès Josep Fonts elabora la maqueta del campanar de Puigcerdà pedra a pedra. Es

tracta d'una obra que fa un metre i mig d'alçada i té una base de 70 x 50 centímetres».

EL PUNT AVUI+**19-10-2013**

«Formatgeries Montbrú, venda porta a porta. L'empresa de Moià, que fabrica cap a 30 tones de producte al mes, calcula que l'any que ve creixerà un 15% o 20% gràcies a una estructura comercial que cobreix quasi tot Catalunya», reportatge del suplement «L'Econòmic».

22-10-2013

«"Los idiomas sirven para unir"», carta signada per Lluís Clarà Iglésias, de Moià.

8-11-2013

«Noms propis de la Mostra del Còmic», reportatge sobre aquesta mostra, en què cita, entre quatre dibuixants, el moianès Picanyol.

LA VANGUARDIA**10-10-2013**

«Jubilacions generoses», carta signada per Leonor Padrisa i Fabregà, de Moià. La mateixa carta, amb el títol «El miracle de la Moncloa», va ser publicada el dia 14 d'octubre en «El Punt / Avui».

18-11-2013

«Qui tem l'artista ferotge?», pàgina de la sèrie «El creador» dedicada a l'artista moianès Marcel·lí Antúnez.

BREUS**Mobilització contra la Llei Wert**

La setmana del 21 al 25 d'octubre s'havien convocat, a tot Catalunya mobilitzacions de rebuig a la Llei Wert que, entre altres, lamina la presència del català a l'escola i suposa un atac al model d'immersió en català. A Moià les protestes es van concentrar el dijous 24, dia de vaga en el sector educatiu, amb la convocatòria d'una concentració sorollosa a les onze del matí a la plaça del CAP. La seixantena de persones que s'hi van aplegar van llegir un manifest de protesta, exigint la derogació de la llei. També es va organitzar una xocolatada per a tots els alumnes, pares i professors assistents. El sindicat d'estudiants SEPC va fer unes pancartes, que es van penjar a l'edifici del CAP, on es llegia «Aturem la LOMCE» i «El futur és ensenyament públic, de qualitat i en català».

Mirem Espriu al Museu de la Pell de Vic

El divendres 8 de novembre va inaugurar-se al Museu de la Pell de Vic l'exposició *Mirem Espriu*, una proposta del col·lectiu de set artistes *Poètica Codex*, amb representació moianesenca, ja que l'integren Marina Berdalet de l'Estany i Eva Figueras de Moià. El col·lectiu treballa en la creació d'aportacions als llibres d'art, una proposta que pretén dialogar, homenatjar i divulgar l'obra de poetes clàssics i contemporanis que han perseverat en la recerca, la qualitat i la fidelitat a la llengua catalana. A més de les artistes moianesenques esmentades, integren el col·lectiu l'osonenca Montse Ginesta, amb una llarga trajectòria en la il·lustració del llibre, la barcelonina Marian López, així com les italianes Nedda Bonini i Manuela Candini, professores a les universitats de Ferrara i Bolonya, respectivament. L'exposició estarà oberta fins al dia 29 de desembre. El director del Museu de la Pell (i del Museu Episcopal) és Josep M. Riba, antic vicari de Moià.

Premi Didascàlia 2013

El Premi Didascàlia 2013 d'experiències docents relacionades amb el món dels estudis de l'antiguitat (enguany n'ha tingut lloc la XXI edició, patrocinada per la revista *Auriga*, l'única publicació en català dedicada a la divulgació de la tradició clàssica a Catalunya) ha estat atorgat *ex aequo* a l'Associació de Professors en Llengües Clàssiques de Catalunya (APLEC), per les dues edicions del concurs Odissea en què han participat 1.833 alumnes d'ensenyament secundari i batxillerat, i també al professor Joan Fontcuberta i Famadas, de l'Institut Moianès, pel film *Ressaca a Atenes: els orígens de Roma*.

Aniversari Martí i Pol

Amb motiu del desè aniversari de la mort de Miquel Martí i Pol (1929-2003), l'Ajuntament de Moià ha distribuït uns fullets —com a mínim una quinzena de diferents— amb fragments dels seus poemes.

Marcel·lí Antúnez a la Filmoteca

La Filmoteca de Catalunya va dedicar, el dijous 14 de novembre, dues sessions a l'obra fílmica de Marcel·lí Antúnez. En la primera es projectaren *Retrats* (feta amb J. Aixalà, 1993, 20 min.), *Frontón* (també amb J. Aixalà, 1993, 20 min.), *Satèl·lits obscens* (1996-1997, 16 min.), *DMD Europa* (2007, 8 min.) i *Cromo* (2012, 6 min.). En la segona, *El dibuixant* (2005, 57 min.) i *El peix Sebastiano* (2012, 32 min.). Sobre la carrera artística de Marcel·lí Antúnez, el Centre d'Art Santa Mònica, de Barcelona, ha anunciat la propera realització d'una exposició monogràfica.

Teatre i música

El diumenge 10 de novembre el grup de teatre La Cadira es desplaça a l'Estany per representar *Converses després d'un enterrament*, de Yasmina Reza. Va ser una de les representacions més reeixides



CLINICA DENTAL

Dr. Marc Pujol Comajoan

ODONTOLOGIA GENERAL-URGÈNCIES
ORTODÒNCIA-IMPLANTS

Plaça Major, 10, 1r. 1a. Tel. 93 830 06 98 08180 MOIÀ

de les fetes fins ara i acompanyada d'un notable èxit de públic.

Els dies 16 i 17 de novembre, masterclass de violí i assaig de l'orquestra Sons d'Art, tot obert al públic i organitzat per Joventuts Musicals. La mateixa entitat organitzà, el dissabte 23, el concert del Duo Satz, amb Òscar Alabau (violoncel) i Ricard Rovirosa (piano), que interpretaren obres de Ludwig van Beethoven, Fryderyk Chopin i César Frank.

L'Esplai

El diumenge 3 de novembre, espectacle en *play back* a càrrec del Casal de la Gent Gran de Sant Feliu de Codines. El dia 10, ball amb el Duet Sensaciones. El dimarts dia 12, sortida a Barcelona a veure el musical *Sonrisas y lágrimas*, al Teatre Tívoli. El diumenge 17, espectacle del grup Llum i Color, d'Igualada.

Conferències i cursos

El Fanal, Col·lectiu Cultural i Ecologista del Moianès, ha dut a terme el cicle anual *Moianesencs voltant pel món*. El 3 de novembre, Pere Bach i Joana Valls parlaren sobre «Els parcs nacionals de les Muntanyes Rocalloses del Canadà»; el dia 10 ho féu Pere Carreras sobre «Tailàndia amb ulls d'escaladors», i el dia 24, Mercè Padrisa, Joan Miró, Enric Font i Àngels Baldellou presentaren «Perú, país de contrastos». El cicle s'havia de tancar el dia 1 de desembre amb la xerrada «Entre la pau i la guerra, records d'Angola», a càrrec de Carles Requena.

El diumenge 6 de novembre, l'AMPA de l'Escola J. Orriols Roca va presentar, a la biblioteca del centre, la xerrada *Habilitats socials i capacitat de comunicació: ensenyar els nostres fills i filles a ser més competents socialment*.

El dilluns 25 de novembre, el Consorci del Moianès va organitzar el taller *Creativitat pel suport a l'educació*, dirigit a pares, mares i educadors/es.

El dimarts dia 19, conferència del Consorci del Moianès: *Agricultura, de convencional a ecològic i les pomeres de la Vall del Lord*.

Altres activitats

El diumenge 10 de novembre, a partir de les deu del matí, tingué lloc el Cross Escolar de Moià.

El dilluns dia 11, el Restaurant Pica-Tapes acollí un «sopar per la independència», organitzat per l'ANC, que el dia 11 de cada mes es realitza en un lloc diferent de Catalunya.

Noces d'or

El dia 9 d'octubre es compliren cinquanta anys de casats del matrimoni de Jaume Clarà i M. Rosa Arisa, i ho celebraren el dia 12. El dia 14 tingué lloc la celebració, a Barcelona, de les nocces d'or de Francesc Claravall i M. Teresa Miquel, família vinculada a Moià des de fa molts anys. L'endemà, 15 d'octubre, feia cinquanta anys de les nocces d'Agustí Vives i M. Carme Padrisa, commemorats el dia 3 de novembre amb una missa als Escolapis, oficiada pel pare Marian, i un dinar.

Nous establiments

A l'avinguda de la Vila, 32, 2n 2a, ha obert Dharma, nou centre de massatges a Moià, a càrrec de Joan Cobos, tel. 615 036 572. Ofereix teràpies naturals: quiromassatge, drenatge linfàtic manual, acupuntura zonal i craneal, reflexoteràpia podal i reiki.

El dia 5 d'octubre es va inaugurar la perruqueria unisex Edgar, al carrer de Rafel Casanova, 28, baixos, tel. 938 300 769.

També s'ha posat en funcionament el Bar-Restaurant Orient, a la carretera de Manresa, 40 / carrer de M. Martí i Pol, 15, tel. 938 207 868, que ofereix menú econòmic i menjar per emportar.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

Idalia Hospital Maroñas, filla de Ricard i de Sara, dia 12 de setembre.

Queralt Viñolas Mora, filla de Miquel i de Neus, dia 7 d'octubre.

Ona Garcia Prat, filla de Francesc i d'Anna, 9 d'octubre.

Elissa Ahmedoua Hasanova, filla d'Ahmed i de Neli, dia 11 d'octubre.

Ivet Cortada Vilarmau, filla de Carles i de Noèlia, dia 16 d'octubre.

Dani Bonache Palazón, fill de Dani i de Gemma, dia 28 d'octubre.

Kadidiatou Traore Djikine, fill de Djadji i d'Oumou, dia 25 d'octubre.

Laia Coma Rodrigo, filla de Josep i de Patricia, dia 9 de novembre.

Quim Ubals i Angona, fill de David i d'Anna, dia 12 de novembre.

Fe d'errades. Èlia Mas i Cornelles, filla de Josep i de Vanesa, dia 25 de setembre.

Defuncions

Rafael López Sintado, de vuitanta-dos anys, dia 7 d'octubre.

Maria Valdeoriola Rius, de vuitanta-nou anys, vídua d'Emili Roca, dia 15 d'octubre.

Dolors Vilardell Matarrodona, de noranta-sis anys, vídua d'Enric Carrera i Saunyé, dia 23 d'octubre.

Montserrat Queralt i Fontseca, de vuitanta-nou anys, dia 1 de novembre.

SOPA DE LLETRES

Elvira Permanyer

J	P	R	X	E	R	T	U	K	L	G	B	F	T	X
F	X	T	A	P	I	C	A	S	S	O	X	C	H	P
L	G	L	M	I	R	O	D	A	S	A	M	O	O	A
N	L	V	A	B	A	N	C	O	O	N	V	B	F	N
A	F	M	U	D	A	L	I	C	V	A	E	I	O	F
C	P	S	R	T	R	O	L	B	H	U	L	J	N	D
M	O	L	I	S	T	O	G	E	K	J	A	M	T	K
R	I	G	C	B	T	Q	E	R	L	A	Z	H	C	P
P	U	H	V	G	O	Y	A	D	I	L	Q	G	L	F
E	Y	I	B	H	E	M	O	A	A	I	U	F	E	O
S	P	I	C	A	N	Y	O	L	T	V	H	D	R	G
V	T	L	N	F	S	A	H	E	J	L	E	A	I	Z
Z	E	G	K	D	I	S	D	T	F	G	K	T	E	L
A	B	E	C	O	C	L	A	R	E	T	J	D	S	D
Y	U	Q	S	R	O	C	I	A	S	D	F	G	K	E

Dibuixants i pintors moianesencs

Busqueu el cognom de deu dibuixants i pintors moianesencs (en un cas, el cognom és compost).

Podeu trobar els noms a la pàgina 50.

NECROLÒGIQUES

Un record per a en Joan Surroca *Patronat de Museus de Moià*



Joan Surroca, l'any 2004 (Museu de Moià)

Els membres del Patronat del Museu de Moià, per mitjà d'aquestes ratlles, volem manifestar el nostre condol per la mort de Joan Surroca.

Joan Surroca va dedicar una bona part de la seva vida a les Coves del Toll. En fou un dels descobridors i també dels primers moianesos que treballaren per difondre'n l'existència. Durant les campanyes d'excavació dels anys cinquanta i seixanta sempre hi va participar activament al costat de qui en fou el gran mecenes, Sebastià Oller. Ja des d'aquells anys sempre va estar a punt per a mostrar-les tant a estudiosos com a visitants en general, vetllant sempre per la seva conservació.

Quan a mitjans dels anys noranta les coves varen reobrir-se al públic de forma estable, va incorporar-se amb entusiasme a l'equip de guies que les mostraven, col·laborant activament amb els seus amplis coneixements a la seva formació. Surroca també va ser l'home del Museu Arqueològic. Diumenge rere diumenge, pacientment, anava a obrir el Museu a l'antiga

seu del parc i allà el visitant podia gaudir de les seves explicacions. Ja en la nova seu de Can Casanova, quan l'edat i la salut varen impedir-li de baixar a les coves, sempre estava a punt per a rebre les escoles o els visitants, fos el dia que fos, al seu estimat Museu.

Malgrat no tenir formació acadèmica, Joan Surroca, amb els seus amplis coneixements, la seva experiència i el seu entusiasme per les coves i per l'arqueologia, sempre va ser una persona molt respectada per arqueòlegs i estudiosos.

Homes com Joan Surroca fan gran la cultura d'un poble i d'un país.

Joan Surroca, l'avi Mireia Tordera Surroca

Igual que la iaia, has marxat com els personatges bons dels contes, podries ser una Bella dorment o una Blancaneu. Amb la diferència que el final feliç d'aquesta història no és despertar-se per la màgia d'un petó, sinó seguir dormint per poder-te reunir amb la iaia i així tenir el vostre final de conte de van ser feliços per sempre més.

Són molts els records i anècdotes que hem viscut junts; n'hi ha tants, que estaríem mesos rememorant-los tots. Però alguns seran sempre presents en el nostre dia a dia i alguns objectes sempre ens recordaran a tu, el més significatiu la televisió. Quan agafem un comandament, recordarem que tu sempre en tenies un sota el teu poder, independentment del lloc i els propietaris de la televisió, i que la majoria del temps te'l passaves fent zàping sense adonar-te que potser els altres seguíem o ens interessava el programa que feien en aquell moment. Però mai no et dèiem res, formava part de tu i com que sabíem que en algun moment o altre acabaries fent zàping, fèiem que com tu i miràvem una mica de tot, sense que ens

importés quedar-nos sense veure el final. I tampoc mai no oblidarem la paraula que feies servir quan fèiem massa escàndol o no et deixàvem sentir les notícies. I és que un dels moments més sagrats eren les notícies: quan les feien hi havia d'haver silenci absolut per a poder-ho sentir tot bé, si no, cop a la taula i la teva paraula. Tot i que això ja feia anys que no passava, que amb l'edat tots canviem: tu et vas tornar més permissiu i nosaltres varem deixar de fer tant escàndol.

I és que, de fet, de petits, tot i tenir moments de rialles, et vèiem molt estricte, però en anar creixent varem veure que en el fons eres un tros de pa i varem aprendre a fer bromes sobre coses que en el passat potser ens haurien costat una esbrancada, o això pensàvem.

També recordarem quan ens vas demanar de venir a casa nostra i et varem dir que era casa teva. Nosaltres som molt feliços d'haver-te acollit i haver estat amb tu fins a l'últim moment.

Per tots aquests moments viscuts, tant bons com dolents, tot i que n'hi ha moltíssims més de bons, et considerem una grandíssima persona!

Mai no oblidarem les teves qualitats ni la teva afició a l'arqueologia i tots els descobriments que es varen fer gràcies a tu. Has deixat una petita petjada en la història i tenim com a testimoni les fotos, revistes i programes de televisió en què apareixies

i que de tant en tant hi donarem una ullada per reviuir les històries que ens explicaves o com t'observàvem mentre ho miraves tu sol i viatjaves en els teus records. Sempre t'ha interessat molt la història; quan agafaves la revista amb la programació de la televisió i marcaves amb el famós retolador vermell, tot eren programes o reportatges relacionats amb la història o la geografia. I en els últims anys t'havies aficionat a la música clàssica i sempre sonava a la teva ràdio: si no, que ho diguin a la metgessa de l'hospital de Vic, que li agradava veure't escoltar i gaudir de la música clàssica cada cop que entrava a l'habitació. I segur que saps com es deia aquesta metgessa, perquè recordaves tots els noms. Quan tinguem ganes de sentir que ets entre nosaltres, engegarem la teva ràdio i deixarem que soni música clàssica. No et preocupis, la cuidarem tal com feies tu.

Trobarem a faltar que et preocupis per tots nosaltres i ens diguis que donem records a les persones amb les que hem quedat. Però falta un últim intercanvi de records i els has de donar tu. Quan et reunixis amb la iaia, dóna-li records i una abraçada de part de tots nosaltres.

I per acabar, cal dir que et portarem sempre en els nostres cors i que mai no s'esborrarà la petjada que ens hi has deixat.

T'estimarem sempre!



DADES METEOROLÒGIQUES

Estació pluviomètrica de l'Escola Pia

LATITUD 41° 48' 53" N LONGITUD 2° 5' 44" ALTITUD 741 m

OCTUBRE 2013

DÈCADA	 TEMPERATURES			 ESTAT DEL CEL			 VENT	 PLUJA	
	Màx.	Min.	Mit.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	Parcial	TOTAL
De l'1 al 10	26,5	10,1	17,5	4	1	5	W	5,4	
De l'11 al 20	23,9	5,0	15,2	5	1	4	SW	0,8	
Del 21 al 31	24,6	5,7	16,0	7	2	2	SW	0,8	7,0

NOVEMBRE 2013

DÈCADA	 TEMPERATURES			 ESTAT DEL CEL			 VENT	 PLUJA	
	Màx.	Min.	Mit.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	Parcial	TOTAL
De l'1 al 10	22,5	6,1	13,1	3	2	5	W	-	
De l'11 al 20	19,4	1,4	9,5	5	2	3	NE	81,0	
Del 21 al 30	9,7	-4,1	2,9	6	-	4	W	0,6	81,6

Els dies 27 i 30 va nevar una mica. El 27 va cobrir una mica el terra.

Un octubre sec i calorós. Amb només 7 litres, el mes d'octubre ha estat el més sec des de l'any 1992 (quan només se'n mesuraren 1'2), amb molta diferència de la mitjana dels darrers vint anys (87'4). Pel que fa a la mitjana de les temperatures (16'2 en el conjunt de les tres dècades), és la més alta enregistrada mai a Moià, al mateix nivell que l'enregistrada l'any 2001. Aquell any la temperatura mitjana de la primera dècada fou gairebé la mateixa que ara (17'4), però llavors féu més calor en la dècada central (16'8) que no pas en la darrera del mes (14'5). Si ens fixem només en la darrera dècada, els 16'0 de mitjana és un valor alt, però que en els darrers vint anys ja havia estat superat els anys 2006 (16'7) i 1995 (16'3).

NOTA DE LA REDACCIÓ

Totes les persones i entitats que vulguin fer-nos arribar articles, cròniques, informacions, etc. per al pròxim número de LA TOSCA, ens ho poden fer arribar fins al dia **2 de gener**, a través del correu electrònic latosca@latosca.cat o bé deixant-nos-ho a la nostra bústia, a Can Carner.

Sopa de lletres: Joan ABANCÓ, Josep ALCOCEBA, Marina BERDALET, Maria ESTEVADEORDAL, Eudald FONT CLERIES, Neus MAS, Aida MAURI, Josep M. MO-LIST, Josep M. PICANYOL, Joan VILAJOANA.